

# V I E N Y B Ė

71 M. 40 N.

412 Bedford Avenue  
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. SPALIO (OCTOBER) 11 D.

Telefonas:  
EV 4-0862

KAINA 15 C

## Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

## AMERIKA BANDOMAJI PALYDOVA PALEIS GRUODŽIO MĖNESĮ...

### Kodėl Amerika suvėlino palydovo paleidimą? - Sovietai sako, kad jų kitas palydovas galės sugrįžti į žemę.

Kalbant apie satelitus... Kai šiuos žodžius skaitysite, sovietų paleistas mėnulis, greičiausiai, jau bus pavirtęs į dulkes.

O ir tos kalbos, kurias buvo sukėlęs tas erdvės pionierius, taip pat, greičiausiai, jau bus aptilusios.

Taip buvo, taip yra, taip bus. Ir Kolumbas, atradęs Ameriką, pagaliau išėjo iš mados.

Kaip ten bebūtų, bet tas naujagimis netrukus kalbės. Faktiškai jis, skridamas aplink žemę, jau ir dabar kalba. Tik jis, kaip ir visi kūdikiai, tuo tarpu dar neturtingas žodžiais.

\*\*\*

Sovietų mokslininkai, paleidę savo mėnulį į erdvę ir tuo būdu pralenkę Amerikos mokslininkus, jau kalba apie skridimą į mėnulį...

Pavyzdžiui, Maskvos laikraščiai skelbia, kad sovietai jau rankioja savanorius, kurie specialiais erdvės laivais krisią ne tik į mėnulį, bet taip pat į Marsą ir kitas planetas.

Ar jie, pasiekę mėnulį arba planetas, galės grįžti atgal į Sovietų Sąjungą, tai, žinoma, jau kitas tabakas.

Kaip besakytume, bet žmogus pagaliau pradėjo galvoti — ne tik svajoti — apie pabėgimą iš žemės kalėjimo.

\*\*\*

Kartą jaunas graikų filosofas Aristipus, plaukęs iš Korincijos ar į Korinciją su mergina, vardu Lais, pateko į audrą ir buvo išmestas į krantą.

Žiūrėdamas į geometrines figūras, išbraižytas smėlyje, tas filosofas sušuko:

„Mes esame išgelbėti. Aš matau civilizacijos ženklus.“

Civilizacija reiškia mokyklą ir knygyną, bet taip pat gali reikšti kalėjimą ir kacetą...

Būtų įdomu žinoti, kokius ženklus jie, rusų mokslininkai, vartos, norėdami susikalbėti su kitų planetų gyventojais.

\*\*\*

Galimas daiktas, kad kitų planetų gyventojai, kaip ir tas filosofas prieš du tūkstančius metų, seniai studijuoja mus, deja, dar vis primityvius ir barbariškus žemės gyventojus.

Kaip jie, senesnių ir tobesnių planetų gyventojai, savo išvaizda, manieromis ir galvojimu skirtingi nuo mūsų, kalbės su mumis?

Prezidentas Eisenhoweris spaudos konferencijoje smulkiai apžvelgė Amerikos dalyvavimą dirbtinio žemės palydovo arba mėnulio programoje tarptautiniais geofiziniais metais ir pranešė, kad Amerika savo bandomąjį palydovą paleis į erdvę gruodžio mėnesį. Jis taip pat sveikino Sovietų mokslininkus, sėkmingai paleidusius savo mėnulį į erdvę.

Prezidentas pažymėjo, kad Amerikos programa iš pat pradžių buvo suruošta taip, kad duotų kuo didžiausius mokslinius rezultatus, o tos programos vykdymas buvo glaudžiai suderintas su tarptautiniais geofiziniais metais. Kadangi Amerika su savo planais supažindina pasaulio mokslininkus, tai jos paleistą palydovą bus galima išsyk sekti. Pasaulio mokslininkai tuojpat žinos ~~kurio~~ kelią ir kuriuo laiku jį stebėti.

Geometrinėmis figūromis, kurios, rodos, turėtų būti bendros visiems, ar ne?

O gal rusai švystelės per dangų žmogaus skeletą su geležiniais pančiais ant rankų ir kojų?

Tai irgi būtų civilizacijos ženklas, iš kurio, reikia manyti, kitų planetų gyventojai seniai išaugę.

Prezidentas nurodė, kad Amerika sąmoningai žemės palydovo programą atskyrė nuo balistinių raketų programos, tuo norėdama pabrėžti mokslinę palydovo reikšmę ir siekdama išvengti kišimosi į raketų programas.

Jei Amerika būtų suliejęsi palydovo ir karinės programos, tai ji jau būtų paleidusi savo palydovą. Tačiau nuo to būtų nukentėję mokslo tikslai ir pažanga karinėje srityje.

Prezidentas Eisenhoweris pažymėjo, kad Ameriką darys kelis bandomuosius palydovo iššovimus ligi kovo mėnesį bus paleistas pilnai įrengtas palydovas su įvairiais moksliniais instrumentais.

Pirmasis dirbtinis žemės palydovas, kurį praeitą savaitę paleido Sovietai, sakoma, turįs savo atskirą palydovą. Tai raketa, iššovusi palydovą į erdvę ir dabar skriejanti aplink žemę, maždaug tokiam pat aukštyje, kaip ir žemės palydovas, tikslai, apie 600 mylių atstume vienas nuo kito.

Sovietų išsautas žemės palydovas sveria 184 svarus ir skrieja aplink žemę 560 mylių aukštyje 18,000 mylių per valandą greičiu, apskrisdamas žemę per 96 minutes.

Žemės palydovas buvo pastebėtas jau ir nuoga akimi įvairiose vietose, kas reiškia, kad jis artėja prie žemės ir, patekęs į tirštesnę atmosferos luogsmius, nuo trinties sudegęs.

Paskutiniom dienom jo siunčiami radijo signalai silpniau girdimi ir spejama, kad tai dėl išsiekvojančių baterijų.

Kaip ten bebūtų, mokslininkai šį laimėjimą vadina didžiausiu pasisekimu žmogaus pastangose pasiekti išorės erdvę. Jis sudaro patį įdomiausią įvykį gyvenime, ir šis bandymas pradeda naują erą moksle.

Sovietų mokslininkas prof. Stanjukovič per Maskvos radiją pasakė, jog šis dirbtinis žemės palydovas daro pirmą būtiną tarpinį užvaldyti tarplanetinei erdvei ir priartina prie daugelio rasytojų svajonių. Sakoma, kad Sovietai jau renka savanorius į mėnulį, kurį jie tikisi pasiekti po dvejų metų.

Toliau Maskvos radijas sako, kad šis palydovas yra tik bandomasis ir netrukus į erdvę bus išsautas didesnis, su tobesniais instrumentais ir kuris galės sugrįžti į žemę.

Chruščiovas, kalbedamas apie paleistą žemės palydovą, pasakė,

**Tesinys 4 psl.**

LIETUVOJE MIRĖ  
E. PETRAUSKIENĖ

Is Lietuvos pranešama, kad ten mirė Elena Zalinkevičiute - Petrauskiene, dainininkė Kipro Petrausko žmona, buvusi dramos artistė nepriklausomybės laikais ir paskiau, bolševikams okupavus kraštą. Petrauskiene taip pat rašė eiles, pasirašedama Elena Sidabraite. Vėliuone, kaip ir tūkstančiai kitų mūsų tautiečių, buvo pasitraukusi į vakarus, bet vėliau grįžo pas vyrą į Lietuvą.

• Japonai susidomėję žemės palydovu bei galimybė keliauti į erdvę. Apie simtas japonų kasdien praso leidimo pirktis žemės sklypus Marso planetoje.

• Austrijoje čekų seima iš keturių asmenų pasiprasė politinės globos, kurie 33 val. keliavo pasislepę naftai vežti cisternoje. Kad neužtrokštų nuo pavojingų naftos garų, visa seima devejo dujines kaukes. Belgai neturėjo ne maisto ne geriamo vandens.

• Belgrade viesis sovietų maršalas Žukovas, per jo garbei sumoštus pietus, pareiškė, kad Sovietų kariuomene apmūpinta veliausiai pirmos rešies ginklais, įskaitant vandenilines bombas ir tolinų distancijų raketas.

APAČIOJE: Naujai išrinktosios New Yorko Lietuvių Tarybos valdybos nariai. Sėdi (iš kairės į dešinę) adv. A. Oslapas, adv. S. Briedis, J. Tysliava, P. Montvila, St. Aušrota, Stovi. Vyt. Gedgaudas, V. Michelsonas, A. Kynastas, B. Spudienė, A. Zilinskas, inž. A. Varnas.





# VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY  
Established in 1886

Juozas Tyshliva  
Editor and Publisher  
Vytautas Gedgaudas  
Managing Editor  
Vytautas Meškauskas  
Associate Editor  
Valeris Tyshliva  
Business Manager

Editorial and Business Offices:  
112 Bedford Ave., Brooklyn 11,  
N. Y. Tel. EVERgreen 4-0862.

Entered as Second Class Matter  
October 23, 1907 at the Post  
Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES: USA,  
Canada and Other Countries,  
\$7.00 for One Year.

ADVERTISING RATES on appli-  
cation.

## Kelias į žvaigždes...

Tai kas buvo ilgą laiką spėliojimu ir fantastinių apysakų objektų, dabar tapo tikrove ir žmonija milžino žingsniais žengia į erdvę.

Toji erdvė, kuri dabar atsidaro viršum mūsų, yra garantuota, kad žmogus galės greitai nugalėti žemės traukos jėgą, kuri iki šiol mūsų gyvenimą ribojo šia maža planeta.

Dabar kelias į žvaigždes yra atviras.

Dirbtinis žemės palydovas suvaldins svarbų mokslinį vaidmenį, kaip priemonę naujoms žinioms įsigyti apie tokius dalykus, kaip kosminiai spinduliai, saulės energija bei įvairūs meteorologiniai reiškiniai, kurie vis dar žmogui yra paslaptingi.

Tuo atžvilgiu Amerika nieko nenustatė, kad sovietai keliais mėnesiais anksčiau paleido dirbtinį žemės palydovą.

Pirmenybės klausimas čia nesvarbus.

Moksle mokslinių žinių visuma sudaro pagrindą naujiems išradimams ir naujoms teorijoms.

Kaip paaiškinti šį sovietų laimėjimą?

Tai yra koncentruotos programos rezultatas, tai yra programos, kuriai įvykdyti sovietų vadai gali skirti neribotas sumas pinigų bei neribotus energijos išteklius.

Totalistiniai valdovai gali nekludomai koncentruotis ties dirbtiniais palydovais, užuot koncentruodami ties svietu.

Demokratinės šalys taikos metu negali pirmoje vietoje laikyti reikalus nesirifančius su gyventojų gerove.

Pagal pranešimus iš Maskvos, paprastas Sovietų pilietis didžiulioji palydovo paleidimu, rafo N. Y. Times, tačiau Chrusčiovas žino, kad žemės palydovai, tarpkontinentinės raketos, sprausminiai keleiviniai lėktuvai, visi tie nepaprasti dalykai, kurie paskutini metų bėgy buvo išgarsinti Sovietų gyventojams nė vieno iš tų gyventojų nepadarė šotesniu, nė vieno jų neaprengė, nė vienam iš jų nedavė pastogės.

## IŠ SKAUTŲ VADŲ METINIO SUAŽIAVIMO BOSTONE

Rugsėjo 28-29 Bostone įvyko Rytinio JAV pakraščio skautų vadų metinis suvažiavimas. Iš Bostono, Brocktono, Worcesterio, Hartfordo, New Britaino, Waterburio ir New Yorko dalyvavo apie 40 atstovų. Pradžioje buvo išklaudyta prof. sktn. Ig. Končiaus pašnekėsio apie lietuviškas vertybes. Po pašnekėsio vyko gyvos diskusijos apie tai, kokias vertybes reiktų diegti mūsų jaunimui. Po to, kiekvienos vietovės vadovai davė pranešimus apie vietinių veiklą.

Rajono Vadeiva v.s. A. Matonis davė rajono veiklos apyskaitą. Tarp kitų dalykų jis pažymėjo, kad šiuo metu Rajonui priklauso 71 vilkiukas, 100 skautų, 95 sk. vyčiai, 18 jūrų skautų, 6 oro skautai ir 25 skautininkai. Rajonas metų bėgyje surinko apie 800 dol. Džiamborės Fondui, Worcesteryje buvo gražiai pravesta sporto šventė; New Yorko tuntas ir Worcesterio vietininkija turėjo puikias vasaros stovyklas ir atskira stovykla buvo surengta vilkiukams.

Gyvas diskusijas iššaukė tautinės stovyklos reikalai, kuri

įvyks sekanciais metais paminėti 40 metų lietuviškos skautijos jubiliejų. V.s. A. Matonis painformavo, kad stovykla pramatyta rugpiučio 16 - 30 Chicagos apylinkėje. Suvažiavimo dalyviai vieningai pasisakė už tai, kad stovykla įvyktų Niagaros krioklių apylinkėje. Tokiu būdu visiems Amerikos ir Kanados vienietams būtų lengviau į stovyklą nuvykti.

Atskirame posėdyje vietovių sporto vadovai susitarė dėl sekancijų metų sporto šventės. Ji vėl bus pravesta Worcesteryje, birželio mėn.

Suvažiavimo metu įvyko ir Rajono Vadeivų pasikeitimas. Iki šiol buvęs Vadeiva v.s. A. Matonis iš šių pareigų pasitraukė, o jo vietoje paskirtas ps. A. Banevičius. V.s. A. Matonis susilaukė daug šiltų padėkos žodžių už jo didelį darbą, atliktą šio rajono skautiškumui pakelti.

Vakarienes metu suvažiavimui buvo pristatyta reprezentacinė skiltis, kurį atstovavo Lietuvos Skautų Broliją amerikiečių skautų džiamborėje.

Suvažiavimui pirmininkavo ps. V. Pileika ir ps. P. Molis.

R. K.

## PHILADELPHIJOS LIETUVIAI

### KUPREVIČIAUS KONCERTAS

Philadelphia, Pa. - Andriaus Kuprevičiaus piano rečitalį rengia vietos Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių skyrius. Koncer-

Šiandien Sovietų Sąjungoje pasilieka pagrindinė problema, kaip ji buvo ir prieš palydovo paleidimą, būtent Rusijoje daugumas gyventojų yra nedavalgę, blogai apsirengę ir turi piastus butus.

Žemės palydovas Sovietų piliečiams tėra pyragas padangėse.

Jie negali jo nei valgyti, nei atsigerti, nei juo gerėtis, nei jame gyventi. Jie negali pasidžiaugti moksliniu laimėjimu.

Gi už tokius laimėjimus Sovietų gyventojai sumoka savo krauju, prakaitu, triusu ir asaromis, gyvendami skandalingai žemame lygyje ir išlaikydami apie 6 milijonus kompartijos narių, kurie gyvena prabangoje.

Kokia yra to žemės palydovo reikšmė tolimesnei žmogaus atečiai.

Ar šis skridimas į erdves bei moksliniai laimėjimai atneš žmogui laimę, kurios jis jiesko?

Apvaidymas gamtos neatitinka žmogaus sugebėjimui apvaldyti patį save. Žmonės dabar turi jėgos sunaikinti vienas kitą, bei visą civilizaciją, bet dar nėra išradę tikrų priemonių šiai jėgai kontroliuoti.

Dabar žmonės turi tai padaryti, nepalsant politinių bei religinių šitikinimų, nes kitaip neabejotinai žus visa žmonija.

tas įvyks spalio 26 d. 8 val. vak. Pensylvanijos Universiteto muziejaus auditorijoje. Koncerto pelnas skiriamas Sibiro lietuviams parenti.

Tai bus jau antras šiame sezone to skyriaus moterų parengimas. Pirmasis įvyko rugsėjo 29 d. Lietuvių banko patalpose, kur lygiagrečiai vyko dail. Adelės Smailis paveikslų paroda ir muziko J. Strolisios paskaita apie lietuves ir meną. Dailininkė skyrė padovanoti vieną paveikslą, kuris paleistas loterijai ir kurį laimėjo U. Šopienė. Po programos gausiai susirinkę svečiai buvo pavaišinti. Gėlėmis apdovanoti paskaitininkas ir dailininkė. Parengimą pravedė skyriaus pirm. Juzė Augaitytė. Valdyboje darbuosi V. Buinienė, St. Kananavičienė ir P. Norkienė bei padėjo skyriaus narė.

### SLA PRAMOGA

Philadelphia, Pa. - Seniausia ir gausiausia narė bei tvirtiausia finansais Amerikos lietuvių broliškos apdraudės ir savišalpos bendruomenės, jo aštuntasis apskritis, rengia prakalbas, kurios įvyks spalio 20 d., 3 val. p. p. Lietuvių Muzikalės svetainės patalpose, 2715 E. Allegheny Avenue.

Kalbėtojai aiškūs susirinkusiems šios organizacijos svarbą ir naudą lietuviams prie jo priklausyti. Tuo reikalu kalbės prof. dr. Jonas Puznias ir SLA Iždo globėjas adv. Steponas Briedis iš Brooklyno.

SLA 135 kuopos valdyba kviečia visus lietuvius, kaip ir apskrities narius, gausiai dalyvauti. Įžanga nemokama. Po prakalbų - pasišmonėjimas.

SLA 135 kp. valdyba



Senjoro kun. A. Kelerio sutiktuvų dalyviai Chicagoje. Iš kairės: kun. A. Trakis, St. Purvinienė, A. Jurėnas, T. Jurėnienė, kun. K. Burbulyš, konsulas dr. P. Daužvardis, kun. A. Keleris, dr. A. Trakienė, kun. P. Dilys, M. Burbulienė, A. Dumpys, M. Nauburienė, M. Nauburas, M. Purvinas. Šėdi: V. Kiaupa, A. A. Buntinaitė, G. Idzelytė, L. Kalvaitytė, Z. Žemaitytė ir E. Holenderis.

## TERROS KNYGOS atpigintomis kainomis

Visą spalio mėnesį TERROS leidiniai trečdaliu pigiau jų kataloginių kainų

### BELETRISTIKA

Kat. kaina Dabar

Viešnia iš šiaurės, Vienuolis, roman. I t.	\$3.00	\$2.25
Viešnia iš šiaurės, Vienuolis, roman. II t.	3.00	2.25
Sužadėtinė, J. Tūnis, novelės	2.00	1.40
Pavasarių audroj, J. Simonaitytė, roman.	2.50	1.50
Cezaris, Mirko Jelusič, istor. roman. I t.	2.00	1.40
Cezaris, Mirko Jelusič, istor. roman. II t.	2.00	1.40
Cezaris, Mirko Jelusič, istor. roman. III t.	2.00	1.40
Milžino paunksnė, B. Sruoga, ist. veik.	2.50	1.50
Grimų pasakos, knyga jaunimui	3.00	2.00
Jūrininko Sinta nuotykių, arabų pasak.	2.00	1.20
Naktys Karališkioose, Dovydėnas, apysaka	2.00	1.20
Senas kareivis Matutis, Jankus, apysaka	3.00	2.00
Žemaitis nepražus, B. Sruoga, apys. 5-mui	2.50	1.50
Pabudimas, A. Škėma, drama	1.50	0.80
Gimdytoja, Francois Mauriac, romanas	1.75	1.00
Pirmoji naktis, Pirandello, rinkt. novelės	1.50	1.00
Tomas Nipernadis, A. Gailit, romanas	2.50	1.50
Užuovėja, Marius Katiliškis, romanas	3.50	2.00
Sventoji Inga, A. Škėma, novelių knyga	2.50	1.50
Mirusios sielos, Gogolis, satyrinė apys.	3.25	2.00
Kolomba, Prosper Merimee, romanas	2.25	1.50
Broliai Domeikos, Dovydėnas, romanas	2.50	1.50
Rytų pasakos, V. Krėvė, pasakų knyga	2.50	1.50
Probočių šešėliai, Vydūnas	2.50	1.60
Kazimieras Saplega, B. Sruoga, ist. veik.	2.50	1.50
Karoliai, Guy de Maupassant, rinkt. nov.	2.50	1.50
Barabas, Paer Lagerkvist, romanas	2.25	1.50
Diagnozė, A. Kalrys, komedija	2.00	1.40

### ATSIMINIMAI IR APYBRAŽOS

Žemė dega, Savickis, užr. II pas. karo I t.	4.50	3.00
Žemė dega, J. Savickis, užrašai, II t.	4.50	3.00
Aplė laiką ir žmones, J. Alstis, atsimin.	2.50	1.50
San Michele knyga, Axel Munthe, II t.	2.50	1.50
Kon-Tiki, Heyerdahl, ekspedcijos nuot.	3.75	2.00
Vilnius tarp audrų, J. Cicėnas	5.00	4.00

### POEZIJA

Lyrika, K. Binkis, rinktinė	2.90	1.40
Keliai ir kryžkeliai, Putinas, rinktinė	2.50	1.75
Lyrikos kraitis, J. Mikuckis	2.50	1.50
Giesmė apie Gediminą, B. Sruoga	2.00	1.00
Nuošaliu taku, M. Vaitkus	2.00	1.40
Vardai vandenims ir dienoms, J. Blekaitis	1.50	1.00
Vėjo dainos, I. Nasvytytė	1.00	0.70
Tebūnie tartum pasakoj, L. Štėma	1.00	0.70

### KITOS KNYGOS

Anglų-Lietuvių kalbų žodynas, Baravyko	3.90	2.50
Lietuvos istorija, V. Sruogienė, vad. mok.	3.00	2.00
Mykolas Sleževičius, monogr. ir atsimin.	5.00	3.50
Gimtojo žodžio baruose, Jonikas, kalba	1.50	1.00

### KITŲ LEIDYKLŲ LEIDINIAI

Nemuno sūnūs, A. Valuckas, romanas, I t.	3.00	2.25
Nemuno sūnūs, A. Valuckas, romanas, II t.	4.00	2.75
Naujas veldas, A. Norimas, novelių knyga	2.50	1.75

Užsakymus ir pinigus siųskite:

TERRA, 3333 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL.



# APLINK Pasauli

\* Sovietai arktikoje įvykdė stambų sprogdinimą, lygu maždaug 10 milijonų tonų dinamito. Manoma, kad tai buvo vandenilinė bomba.

\* Grupė žymių amerikiečių liberalų, tarp kurių yra ir Rooseveltiene, kreipėsi į maršalą Tito, prašydama paleisti Džilą, kuris nubūstas 7 metais kalėjimo, už tai, kad knygoje iškrikavo komunistinę santvarką.

\* Prancūzijoje naują vyriausybę bando sudaryti Rene Pleven. Jis yra buvęs du kartu vyriausybės pirmininku.

\* Nehru, Indijos premjeras, kuris dabar lankosi Japonijoje, laikraštiniukų paklaustas apie sovietų dirbtino mėnulio paleidimą, pareiškė: "Naujoji mokslinė raida reikalauja, kad žmonės pakeistų savo politinę galvoseną. Praraja tarp mokslo bei technologijos ir iprastinės žmogaus galvosenos dabar esanti labai didelė."

\* New Yorke Columbia universitete mokslininkai studijuoja mažą vėžiuką ir slišką, kurie buvo ištraukti iš rekordinės vandenyno gelmės, vienas iš 12,000 pėdų gelmės, kitas iš 15,000. Didžiųjų gilumų gyvūnai paprastai miršta prieš pasiekdami jūros paviršių, tuo tarpu šis vėžiukas, ir slišką puikiausiai gyvena.

\* Bostono dienraštis Christian Science Monitor labai plačiai ir palankiai aprašė Andriaus Kuprevičiaus koncertą, kurį jis davė Bostone spalio 4 d.

\* Praėjusią savaitę valstybės sekretorius Dulles ir sovietų užsienio reikalų ministeris Gromiko veik 4 valandas svarstė pasaulines problemas, būtent nusiginklavimą, Vidurinių Rytų bei Europos padėtį ir Amerikos bei Sovietų kontaktus. Gromiko laikraštiniukams pareiškė, kad pasitarimą laiką naudingą.

\* Varšuvoje tebevyksta smarkūs studentų neramumai, prasi-

dėję dėl jų laikraščio Po Prostu uždraudimo.

\* Popiežius Pijus XII pareiškė, kad Katalikų Bažnyčia tęs savo kovą prieš bedieviškąjį komunizmą, kuris yra pripažintas Bažnyčios priešu.

## Tai nėra socializmas

Varšuvos vyriausybė uždraudė lenkų studentų savaitraštį Po Prostu, nes jis pasirodė esąs per daug pesimistiškas... Po Prostu redaktorai cenzoriams sukeldavo didelio rūpesčio su savo straipsniais. Štai pavyzdžiui Leszek Kolakowski straipsnio trumpa ištrauka:

"Mes jums norime pasakyti kas yra socializmas. Bet pradžioje vertėtų pasakyti kas nėra socializmas. Pradėsime. Socializmas nėra:

Kai bendruomenė ar pavienis žmogus, kuris nepapildė jokio nusikaltimo, sėdi namuose ir laukia policijos.

Valstybė, kurioje galima žmogų pasmerkti be teismo.

Valstybė, kuri neleidžia keliauti į užsienį.

Valstybė, kuri turi daugiau šnipų, negu slaugių ir kur daugiau žmonių yra kalėjimuose, negu ligoninėse.

Valstybė, kurioje žmogus priverstas meluoti.

Valstybė, kuri gamina sprausminius lektuvus, bet blogus batus.

Valstybė, kuri reikalauja iš savo piliečių, kad jie turėtų vienodą nuomonę filosofiniais, literatūriniais, moraliniais ir ekonominiais klausimais.

Valstybė, kurioje rašytojai ir filosofai sako ta patį ką ministrai ir generolai, bet tik po to, kai šie pasisakė.

Valstybė, kur galima iš anksto pasakyti rinkimų rezultatus."



V. Sidzikauskas, pirmininkavęs Pavergtųjų Tautų Seimui, spalio 3 d. New Yorke. Greta Nuci Kotta, PJT seimo gen. sekretoriaus pavaduotojas. (Vienybės nuotrauka)

# NUO ŽODŽIŲ REIKIA EITI PRIE VEIKSMŲ

Spalio 3 ir 4 dd. New Yorke įvyko PJT Seimo keturi posėdžiai. Darbotvarkėje politinės padėties įvertinimas, priverčiamieji darbai ir darbininkų teisių lauzymas Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose. Bet šių posėdžių išskirtinė žymė - dalyvavimas svečių iš Europos, laisvosios Europos valstybių oficialių atstovų.

Tiesa, Europos Tarybos Komisijos Taryboje Neatstovaujamų Valstybių Interesams Ginti pirmininkas, Švedijos senatorius K. Wistrand savo žodyje PJT Seime prisipažino neturintis vykdomosios galios ir negalintis padėti pavergtųjų išlaisvinimo, bet savo dalyvavimu PJT Seime noris parodyti Vakarų Europos solidarumą ir palankumą Sovietų pavergtiesiems kraštais, noris palūdyti Vakarų Europos

viešosios opinijos nesutaikomumą su esamąja Centro ir Rytų Europoje padėtimi. Sutikdama su mintimi, kad Sov. Sąjunga atsižvelgia tik į jėgos argumentus, K. Wistrand lygiagrečiai pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga lygiai atsižvelgianti ir į savų interesų argumentus. Esą jau šiandien aišku, kad laikas Sovietų Sąjungos sudarytą ir jėga palaikomą padėtį Centro ir Rytų Europoje kreiptis prieš pačios Sov. S-gos interesus. Jėga negalinti visą laiką apspręsti santykius tarp valstybių. Kai visur pasaulyje kolonizmas nyksta, kaip gali seni europinės kultūros centrai būti paversti kolonijomis? Nesą nepatvaresnio reiškinio kaip jėga. Sov. Sąjunga pati pamatys, kad kolonizmas jai neapsimokąs. Sov. Sąjungos vidaus evoliucija lygiagrečiai diktuojanti ir jos tarptautinių santykių evoliuciją. Pavergtiesiems reikalingas ryžtas ir kantrybė. Sprendimas brėksta.

Po Wistrando žodžio visai natūralu buvo patiems PJT atstovams pasisakyti dėl tarptautinės padėties. Diskusijas pradėjo PJT politinės komisijos pirmininkas V. Sidzikauskas, pateikdamas projektą atsisaukimo į Jungtinių Tautų narius - laisvasias valstybes. Atsisaukimo išvadoje PJT Seimas "pabrėžtinai saukiasi į Jungtinių Tautų narius - laisvųjų valstybių vyriausybes, kad jos: (1) pagal Jungtinių Tautų Chartos 39 str. nuostatus pateiktų JT pilnačiai Sovietų Sąjungos agresijos bei intervencijos veiksmams Centro ir Rytų Europoje sudarytos padėties klausimą svarstyti, ir (2) kad spaustų Sovietų Sąjungą atitraukti iš Albanijos, Bulgarijos, Cekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, LIETUVOS, Rumunijos ir Vengrijos karines bei policines jėgas ir visus kitus agentus, kad tikros laisvės sąlygomis galėtų įvyk-

dyti rinkimai, įgalinantieji pagal šių tautų valią sudaryti vyriausybes".

Diskusijos dėl tarptautinės padėties įvertinimo nusitęsė per tris PJT Seimo posėdžius.

Spalio 4 d. priešpietiniame posėdyje kaip svečias tarė žodį Europos Tarybos Komisijos Taryboje Neatstovaujamų Valstybių Interesams Ginti viceprezidentas, Olandijos parlamento socialistų frakcijos lyderis F. J. Goedhart. II-jo Pasaulio karo metu kaip Olandijos rezistentas buvęs nacių pasmerktas miriop, bet patį paskutinį momentą iš kalėjimo pabėgęs. Goedhart yra didelis Europos apsiungimo šalininkas lygiai ir bekompromisinis kovotojas su sovietiniu kolonizmu. Savo žodyje PJT Seimui Goedhart pirmiausia pabrėžė, kad Vakarų pasaulyje dar nemaža esą žmonių ir politikų tebegyvenančių iluzija, kad su komunistiniu pasauliu galima sugyventi. Tada įgalina sovietų ekspansiją. Kremlius karu nerizikuosiąs, bet visais kitais būdais sieksiąs savo įtaką plėsti. Šiuo metu Kremlius ypač naudojās nusiginklavimo sukį. Faktiškai Sov. Sąjunga negalinti nusiginkluoti, nes tada subyrėtų tik jėga besilaikanti sovietų imperija. JT pilnaties pastarasis nutarimas prieš Sov. Sąjungą esąs geras. Bet vien jo nepakanką. Nuo žodžių reikia eiti prie veiksmų. Geras daiktas esąs nusistatymas, kad, kunigaikščio Wan Waihayakon misijai nepasisekus, būsias panaikintas Kadaros mandatas Jungtinėse Tautos. Bet juk ir Kadaras tėsąs Kremliaus marionetė. Todėl logiškai iš JT turinti būt išmesta Sov. Sąjunga. Ką išdrįso 1939 m. Tautų Sąjunga, išmesdama Sov. Sąjungą dėl jos agresijos prieš Suomiją, turinčios išdrįsti ir Jungtinės Tautos.

(Tęsinys 10 psl.)

# 3 1/4 %

a year  
DIVIDEND

(3% regular plus 1/4% extra) declared for the quarterly period ending September 30, 1957. Dividends are **PAID QUARTERLY.**

Money Deposited On Or Before **OCTOBER 14**  
Will Earn Dividends From **OCTOBER 1**

THE *Kings County*  
SAVINGS BANK  
Incorporated 1860

Assets Over \$128,000,000

EASTERN PARKWAY OFFICE:

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Additional Banking Hours - Monday evenings 5 to 8 P.M.

BROADWAY OFFICE:

135 Broadway at Bedford Avenue

Additional Banking Hours - Monday evenings until 7 P.M.

Member Federal Deposit Insurance Corporation



# TRYS KUNIGAI: DU KOMUNISTAI

Trys Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai susitinka Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. - Kas kunigus pastumėję į komunizmą - girtavimas ar draugavimas su socialdemokratais?

Neatsimenu lietuviškos knygos, kuri mano namuose neperskaityta būtų išgulėjusi daugiau 24 valandų. Retą išimtį neseniai padarė Darbininko vyr. redaktoriaus S. Sužiedėlio parašytas veikalas "Kunigas Jonas Nuo Kryžiaus". Tai, anot autoriaus, yra metmenys kunigo Jono Švagždžio, ilgamečio Brocktono klebono, biografljal. Nenorėjau toš knygos skaityti ne dėl to, kad ji būtų nuobodžiai parašyta ar negražiai išleista. Atvirkščiai, knyga yra gerai ir prabangiai išleista, aprūpinta gausiomis paraštėmis ir ilgu vardynu, leidžiantį greitai surasti rūpimą vietą.

Mane baidė antro puslapio viršuje esanti pastaba: "NIHIL OBSTAT. Stasys Yla, Censor Deputatus." Atseit, knyga yra dvasinės cenzūros leista. Aš galiu suprasti, kad toks leidimas reikalingas kuriam nors teologijos veikalui, kad neprasprustų kokia heretika, ar maldaknygei. Bet man sunku suprasti, kodėl tokia pastaba reikalinga knygai, skirtai aprašyti žmogų?

Kartu reikia pastebėti, kad knygoje tyčia ar netyčia daugiau vietos yra skirta nušvęsti kunigo Jono gyventai epochai, negu jo paties intymiams pergyvenimams. Ir jei epochos nušvietimui dar reikia cenzūros, gaunasi įspūdis, kad knyga yra parašyta ne siekiant tiesos, bet tam tikros propagandos. Žodžiu, kad tai ne stiprus, pikantiškas, gerai nuskonintas dvasinis valgis suaugusiam, bet tik jau kartą perkramtytas "baby food", kuris negalėtų sukelti blogų minčių dvasiniame virškinime. Už tai ilgokai neprisiverčiau tos knygos skaityti. Nihil Obstat kvėpėjo man tendencija ir nuoboduliu.

Bet, nepaisant dvasinės cenzūros, šioje knygoje yra vietų, iš kurių gali pasidaryti labai įdomių išvadų. Vienos iš jų, su kuriomis manau, verta susipažinti VIENYBĖS skaitytojus, yra tos, kurioje kalbama apie kun. J. Švagždžio seminarijos kolegas komunistus Praną Vilūną ir Liūdą Adomuską.

Jos įdomios todėl, kad DARBININKAS ir cenzorius Yla dažnai mėgsta teigti, kad liberalizmas yra komunizmo protėvis, o socializmas tėvas. (Neseniai toks teigimas pakartotinai užgavo Naujienas, jų redakcija ėmėsi aiškinti, kad komunizmas atsirado anksčiau už socializmą). Iš šios Sužiedėlio knygos sužinome, kad komunizmas galima užsikrėsti ir seminarijoje ir dirbant pastorizacijos darbu.

Buvo taip. Kunigas Jonas Švagždys, vikaraudamas Ze-

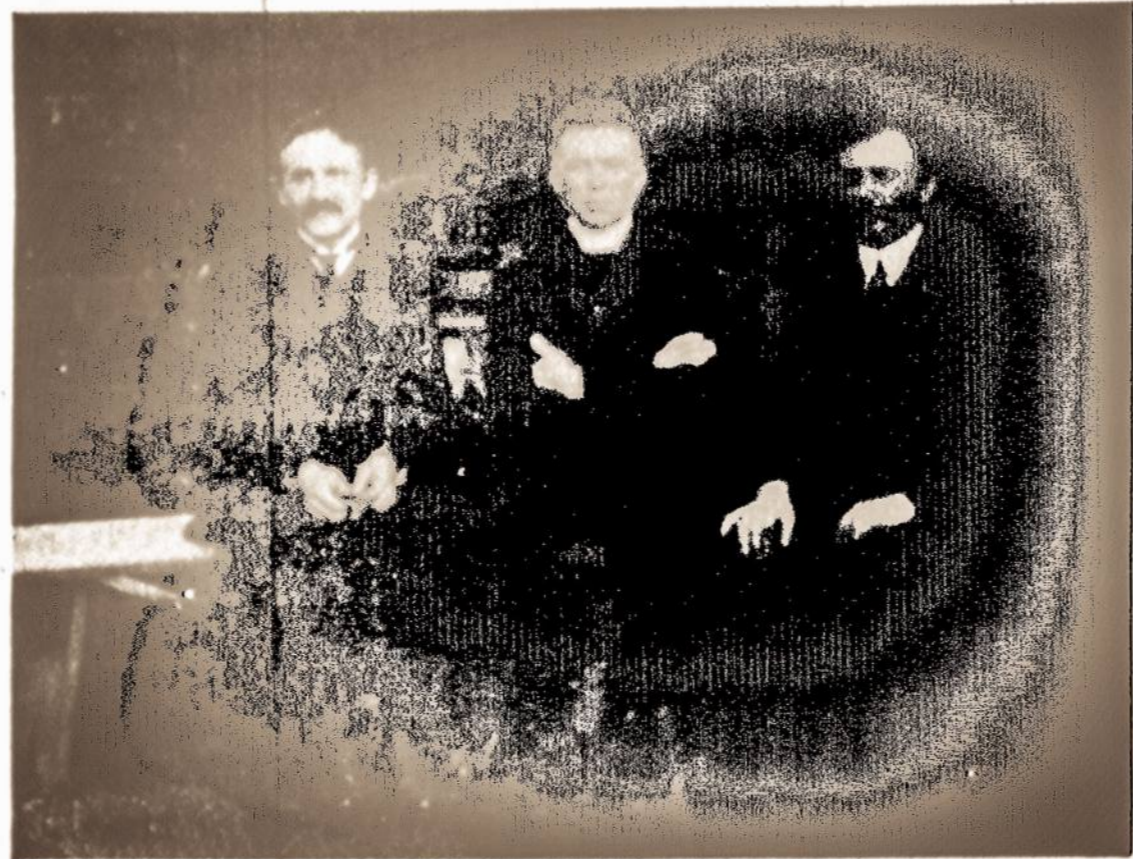
VIETAUTAS MEŠKAUSKAS

raitijos Vaiguvo parapijoje, arčiau susidraugavo su pora metų vyresniais Kelmės vikaru Liūdu Adomasku ir Užvenčio Pranu Vilūnu. (Įdomu, kad tie du vikarai buvo kilę iš pasiturinčių šeimų.) Visi trys kunigai buvo jautrūs gyvenamos epochos socialinėms neteisybėms ir, kaip dauguma jaunų žmonių, manė, kad gyvenimą galima "pataisyti".

Po poros dešimčių metų trys draugai vėl susitinka... Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo kieme. Kun. Švagždys atvažiavo iš Amerikos, o jo draugai kalėjime sėdėjo už komunistinę veiklą. Autorius Sužiedėlis turbūt iš kun. Švagždžio žodžių taip aprašo tą "mitingą".

"Susitikimas nebuvo malonus. Vilūnas, atlapa ir apžėlusia krūtine, žvilgterėjęs padilbom, stačokiškai paklausė (kun. Švagždžio):

-- Ko nori?



Kunigas Juozas Švagždys tarp dviejų buvusių Vienybės redaktorių, J. Gedmino ir P. Norkaus. Nuotrauka daryta, maždaug prieš 37 metus.

-- Nieko. Pasitaikė būti Kaune, tai užėjau aplankyti.

-- Mums tokių lankymų nereikia. Elme!

-- Palauk Pranai. Galime gi pasišnekėti, jei žmogus užėjo, -- sulaukė savo draugą Liūdą Adomuską. Jis atrodė linksmesnis ir kiek žvalesnis. Visi trys susėdo ant suolo.

-- Tak čto, strusil? Tai ką, pabūgai? -- Vilūnas dėbelėjo prikaištu rusiškai.

-- O ko aš turėjau pabūgti?

-- Pabijojai sutanos prarasti dėl darbo žmonių gerovės. Negi mes apie tai nekalbėjome?

-- Kalbėjome, ir dabar galime pakalbėti. Bet anuomet mūsų mintys nevisais klausimais sutapo, o dabar matau, bus dar labiau išskyrusios.

-- Žinoma, nes nuėjai su kapitalistais, engėjais. Nusigan-dai kovos. Kada nors atmokėsiu dinamitu, grąžinsiu su procentais.

-- Žinai, Pranai, ne iš manęs skolinsai, nebus ko ir grąžinti. O jei mane kada nors pasodinsi į kalėjimą, nesitikiu iš manęs jokių procentų.

-- E bobų sentimental! Tokių dalykų, kaip jausmai, nepripažįstu. Aš neatlaiddžios kovos žmogus.

-- Tai aiškiai matau. Bet gal prisimeni Daugailius? Aną gaisrų dangų ir vakarą prie ežero. Rodos, tada sakė: "Jonai, kaip gražu!" mane kelmu išvadinau pastebėjęs, kad aš nesilėviu. Kas tada prabilo tavo žodžiais -- jausmai ar kas kita?

-- Atmintis liudija buvus jausmus, bet dabar teliko vienas argumentas...

Vilūnas parodė sugniaužtus kumščius. Jo žodžiai visą pokalbį buvo draskūs. Negalėjo paslėpti vidaus nerimo, degė karčia pagleža ir kerštu. Adomuskas įterpdavo ramesnį žodį. Klausinėjo, kaip sekasi Amerikoje, kaip žmonės ten gyvena. Bet ir jo kalboje pra-



Elena ir Jonas Bagdžiūnai, kurie spalio 11 d. mini savo vedybinio gyvenimo sukaktį. Bet kokią sukaktį! Jėdu susituokė Chicagoje 1903 m. spalio 11 d. Atseit, 54 metai ir dar su pyragu. Adv. Jonas Bagdžiūnas Borden, apie kurio 75 metų amžiaus sukaktį ir praeities veiklą Vienybėje jau buvo rašyta, savo auktines vestuves su žmona ir draugais savo laiku taip pat minėjo. Bagdžiūnai gyvena savo ūkyje, netoli Chicagos, Sauktrail at Ridgeland Avenue, Matteson, Illinois. Bagdžiūnai užaugino sūnų, daktarą Joną ir dvi dukteris, Genovaitę ir Ceciliją. Iš šio paties šeimos lizdo taip pat išsirito būrys anūkių. Sveikatos ir ilgiausių metų Bagdžiūnams!

## AMERIKA PALEIS PALYDOVĄ

*Tiesinys iš 1 psl.*

kad Sovietų Sąjunga nori įtraukti palydovus ir iš tolo vairuojamas raketas į tarptautinę kontrolę, kaip daį susitarimų tarp Sovietų

Sąjungos ir Amerikos. Jis taip pat pažymėjo, kad Maskva keičia savo nusiginklavimo pasiūlymus naujų išradimų šviesoje. Toliau jis pastebėjo, kad valdomieji sviediniai ir raketos užbaigė bombonešių amžių.

Jie man tik sukėlė įtarimo, kad Adomuskas ir Vilūnas pas komunistus nuėjo tik todėl, kad... buvo kunigai.

Sekančiame numeryje: Kunigų kelias į komunizmą.

Prancūzų gen. Pierre Gallois, aviacijos specialistas, pareiškė, kad sovietai su panašiais žemės palydovais galės šnipinėti vakariečių pozicijas ir kad nebūsią galima nuo palydovo „akies“ nuslėpti aerodromų, fabriky.

## SLA NARIŲ DĖMESIUI

Naujosios Anglijos SLA veikėjai, turėdami mintyje besiarantinčias SLA Pildomosios Tarybos nominacijas, neseniai turėjo specialų susirinkimą šiuo reikalu. Plačiai išnagrinėję SLA reikalus ir apsvarstę dabartinę jo padėtį, jie nutarė nominuoti į būsimą SLA Pildomąją Tarybą šiuos asmenis:

W. F. LAUKAITIS, PREZIDENTUI,  
A. S. TREČIOKAS, VICEPREZIDENTUI,  
JONAS VALAITIS, SEKRETORIUI,  
ALEKSANDRAS ČAPLIKAS, IŽDININKUI,  
J. ARLAUSKAS, IŽDO GLOBĖJUI,  
ADV. S. BRIEDIS, IŽDO GLOBĖJUI,  
DR. S. BIEŽIS, DAKTARUI KVOTĖJUI.

Naujosios Anglijos SLA veikėjai, sudarę specialų SLA nominacijų ir rinkimų komitetą, kreipiasi į visus SLA narius, kviesdami juos rėmti aukščiau išvardintus asmenis SLA Pildomosios Tarybos nominacijose ir rinkimuose.

NAUJOSIOS ANGLIJOS SLA  
VEIKĖJŲ KOMITETAS



## Iš Lietuvos Misijos Amerikoje laiku

MANĖ, KAD TAI PRANCŪZŲ  
LEGIJONIERIUS IŠ AFRIKOS...

1920-21 metais senieji Amerikos lietuviai, pasiję gimtojo krašto, pradėjo būdais su šeimomis grįžti į Lietuvą. Ir jie čia ėmė lankyti įvairiais reikalais. Būdavo mažų Pensilvanijos miestelių lietuviai, niekad didmiesčiuose nebuvę, atvyksta į New Yorką ir, nežinodami kur kreiptis, eina į Misiją. Todėl iš ryto, atvykę į darbą, dažnai rasdavome prie durų su maišais belaukiant būrį žmonių. Būdavo nemalonių nuo kitataučių matant tokius keistus emigrantus su daiktais šaligatvyje. Bet buvo stengiamasi tautiečiams nemokamai padėti: gauti mokesčių kvitas, be kurių nebuvo leidžiami į laivą, taip pat palydėti į prieplauką. Dauguma jų negalėdavo susikalbėti angliškai, todėl tekdavo būti vertėjais iki visų formalumų atliekami.

Misijoje buvo vienas tarnautojas, kuris eidavo pasiuntinio pareigas: nunešdavo laiškų ir siuntinius į paštą ir atvykusiems tautiečiams padėdavo reikalus atlikti. Kartą Misijos išdėtininkui J. Žiliui prėkė rašomosios mašinėlės, tai jis ir pasiuntė tą pasiuntinį. Laiką dieną, laukia kita -- nei mašinėlės, nei pasiuntinio. Žilius piktas vaikšto ir vis klausinėja, "ar nematėte to bezmėno". Nuo to laiko J. M. Danielius praminė jį "valstybinio bezmėno"... Į trečią dieną atsirado ir mūsų pasiuntinys, tik be mašinėlės; teisi nosi, išjieskojęs visas krautuves, bet neradęs. Kitą dieną pats Žilius nuvyko į Macy krautuvę ir parsivežė mašinėlę. Kaip vėliau paaiškėjo, mūsų pasiuntinys prisitaikė prie vienos laivakarčių agentūros ir ten gaudavo gerą atlyginimą. Bet J. Žilius nemokėjo ilgai pykti, todėl jį iš darbo neatleido. Jis dažnai ko nors išsiųstas parnešti, po pusdienį

## PRANAS NARVYDAS

nesukandavo. Tačiau jam duotas "valstybinio bezmėno" vardas kaip tik tiko.

Arčiau pažinus Misijos narius juos galima buvo apibūdinti taip: visi trys dideli rūkoriai. J. Vileišis labai takliškias, kantrus visų atvykusių su įvairiais reikalais pasakojimams, didelis demokratas. J. Žilius, senas amerikietis, suprantantis Amerikos lietuvių, nervingas, daug rūkas, didelis patrijotas, nuolat susirūpinęs Lietuvos likimu, neįlogas kalbėtojas. Majoras P. Žadeikis, kaip karys, atrodė išdidus, šaltas, mažai kalbėdavo, bet, kaip vėliau patyrėme, būta lėto būdo. J. Vileišis šiek tiek mokėjo anglų kalbos, laikraštį galėdavo paskaityti, bet pradžioje jam buvo sunku susikalbėti. Vėliau prasilavino. J. Žilius, kaip buvęs amerikietis, be anglų kalbos, dar mokėjo ir vokiškai. Majoras P. Žadeikis pradžioje anglų kalbos nemokėjo. Kartą jis, eidamas į krautuvę, pasikvietė ir mane. Jis dėvėjo karišką uniformą, kuri jam labai tikdavo. Nuėjus į krautuvę, pardavėja paklausė, ar mes ne prancūzai. Man paaiškinus, kad lietuviai, girdžiu, krautuvės savininkas aiškina, kad tai esą prancūzų legijonierius iš Libijos...

Iš kolonijų kas savaitė atėdavo kvietimai Misijos nariams atvykti su prakalbomis. Daugelis norėdavo, kad visi trys Misijos nariai atvyktų. Tai būdavo nepraktiška, nes prakalbos dažnai vykdavo net keliose vietose tuo pačiu laiku. Mat, bonų pardavimas buvo pačiame ikaršty.

Kartą visi nariai buvo išvykę su prakalbomis ir man teko vykti į Springfield ir Holyoke, Mass. Vietos komitetai rengė

prakalbas ir būtinai reikalavo kalbėtojų iš Misijos, negelbėjo atsikalbinėjimai, kad aš joks kalbėtojas. Kas nors iš Misijos turėjo ten nuvykti. Sekmadienis, važiuoju ir galvoju, ką aš turėsiu sakyti, kad sukėlus ūpą ir pardavus daugiau bonų. Rašau popierio lapeliuose savo kalbą. Iš Springfield ir Holyoke dar gabalas kelio. Tramvajum nuvykęs, radau lenkų svetainiukę ir joje apie porą šimtų žmonių -- daugiausia Vilniaus krašto dzūkėliai, geri Lietuvos patrijotai. Vietos Bonų Stoties Komiteto pirmininkas pėrstato mane kaip Liet. Misijos narį. Scenoje aukštai žiba lompūtė, ir aš savo užrašų pagalvą išskaityti, tenkinuoju prisiminimais, ką buvau užsirašęs. Žinodamas Džarkijos partizanų ir šaulių kovas su lenkais, pradėjau ta tema kalbėti. Mat, tada vyko perlojiočių susirėmimai su lenkais. Bėdamas šaulių Trimito platintojas ir skaitytojas, buvau susipažinęs su apylinkėmis ir miestelių vardais ir tai man padėjo. Iežiau iš peties apie pusvalandį laiko. Nežinau kokį įspūdį padariau klausytojams, bet paskolos bonų buvo parduota už 400 dol. ir šauliams surinkta keletas dešimtinų.

Jau sutemus grįžau į Springfield, šiaip taip suradau salę, kur buvo susirinkę apie 20 asmenų. Čia man nesisekė kalba, nepadarė teigiamo įspūdžio, be to, vienas iš vietos gyventojų buvo geresnis kalbėtojas už mane. Bet ir iš jo kalbos niekas neišėjo. Be jo pilies pasižadėjimo pirkti boną, susirinkusieji nepirko nei bonų, nei aukojo šauliams. Vėliau dar viena tokį žvęgį teko daryti į Great Neck, L. I. Čia radau apie 50 asmenų ir jų tarpe apie dešimt vietos bolševikėlių, kurie man trukdė. Vietos komite-

## ŽODIS AKADEMINIAM JAUNIMUI

Kiekvienais metais daug jaunių baigia gimnazijas ir pradeda studijuoti. Sveikintina, kad lietuvis studentas siekia aukštojo mokslo. Tačiau akademinis gyvenimas susideda iš studijų ir organizacinės veiklos.

Lietuvių Studentų Sąjunga JAV apjungia visus lietuvių studentus. Akademiškai bei tautiškumo dvasioje studentas turi progos pasireikšti visuomenėje, kultūrinėje bei socialinėje veikloje. Čia visų įsitikinimų bei pažiūrų akademikai dirba bendrą lietuvišką darbą, leisdami reprezentacinį Lituanus žurnalą, ruošdami suvažiavimus, studijų dienas, akademinio lygio diskusijas, sportuoda-

mi, šokdami tautinius šokius, palisėdami tradicinių linksmavakarių nuotaikoje.

Kviečiame visus abiturientus bei pradedančiuosius studijas jungtis Lietuvių Studentų Sąjungon.

Užsiregistruoti galima vietiniuose Sąjungos skyriuose arba pas Centro Valdybos sekretorę kol. Nijolę Lipčiūtę, 7014 South Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

Ta pačia proga primename, kad visi pavieniai Sąjungos nariai turi užsiregistruoti Centro Valdybos sekretoriatoje ligi spalio 30 d. Kitu atveju jie netures balsavimo teisės Sąjungos metiniame suvažiavime, lapkričio 29 - gruodžio 1 New Yorke.

Liet. Stud. Sąjungos  
Centro Valdyba

LOZORAITIS PASVEIKINO  
KARDINOLĄ SPELLMANĄ

Kardinolas F. Spellmano, New Yorko arkivyskupo, 25 vyskupystės metų sukakties proga Lietuvos diplomatinės šefas pasiuntė jam pasveikinimą, kuriame dėkingai prisiminė jubiiliato didelį palankumą Lietuvos laisvės bylai. Dėkodamas už sveikinimą, kardinolas teikėsi paminėti, kad jis prašo Dievo palaimos Lietuvai ir sveikintojui.

Bėdamas JAV min. S. Lozoraitis buvo priimtas kardinolo F. Spellmano specialioj audienčioj. Po pasikalbėjimo kardinolas pakvietė Dipl. šefą į savo privatinę koplyčią pasimelsti už Lietuvą.

tas nepajėgė trukdytojus sudrausti, todėl prakalbos iširo. Apie 1920-21 m., nežūrint dar nenusistojusio gyvenimo Lietuvoje, mūsų žmonės būriais traukė tenai. Laivokarčių agentūros darė gerą biznį. J. M. Danielius, susitarė su J. Ambraziejum ir nuėjo pas jį dirbti. Aš pasilikau pinigų sluntimo skyriaus vedėju išdėtininko J. Žiliaus priežūroje. Į Misiją pasikvietėm dirbti sąžiningą tautietį J. Kripą. Žmonėms pradėjus per Misiją pinigus slūsti, darbo turėdavo iki kaklo. Tada Lietuva savo valiutos dar neturėjo ir vertėsi vokiečių paliktomis ostmarkėmis. Iš pradžių, kol vokiečių markė buvo pastovesnė, buvo pusė bėdos. Tik blogumas buvo tas, kad Lietuvoje mūsų perlaidas ilgai neišmokėdavo. Kai kur užtrūkdavo tris mėnesius ar net ilgiau. Vėliau, vokiečių markė pradėjus kristi, pasidarė beviltiška padėtis. Mės, čia stengdamiesi pagelbėti Lietuvai, keikdavome tuos valdžios šulus, nuo kurių priklausė finansinis krašto likimas

## PAGERBS KREPŠININKUS

Šiemet sukanka 20 metų kai Lietuvos krepšinio rinktinė laimėjo Europos meisterio vardą. Ta proga lapkričio mėn. 9 - 10 dienomis Chicagoje yra rengiamas minėjimas, kurio metu bus pagerbti neužmirštamų abiejų pergalių pirmenybių dalyviai ir bus suruoštas keturių geriausiųjų JAV lietuvių krepšinio komandų žaidynės sportininkų vakaras ir bankietas.

Patį minėjimą Š. Amerikos lietuvių FASKomiteto pavedimu, organizuoja Vidurinių Vakarų Sporto Apygarda, o faktinuoju rengėju yra tam reikalui sudarytas komitetas.

Komitetas kviečia visus Amerikos žemyne gyvenančius lietuvius prisidėti prie šio didelio užsimojimo. Norintieji gauti platesnių informacijų, arba patalkininkauti komiteto darbuose, kreipiasi generalinio sekretoriaus adresu: J. Vaičiūnas, 1216 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill. Tel. TO 3-7327.

PARAPIJOS CHORO  
METINIS KONCERTAS

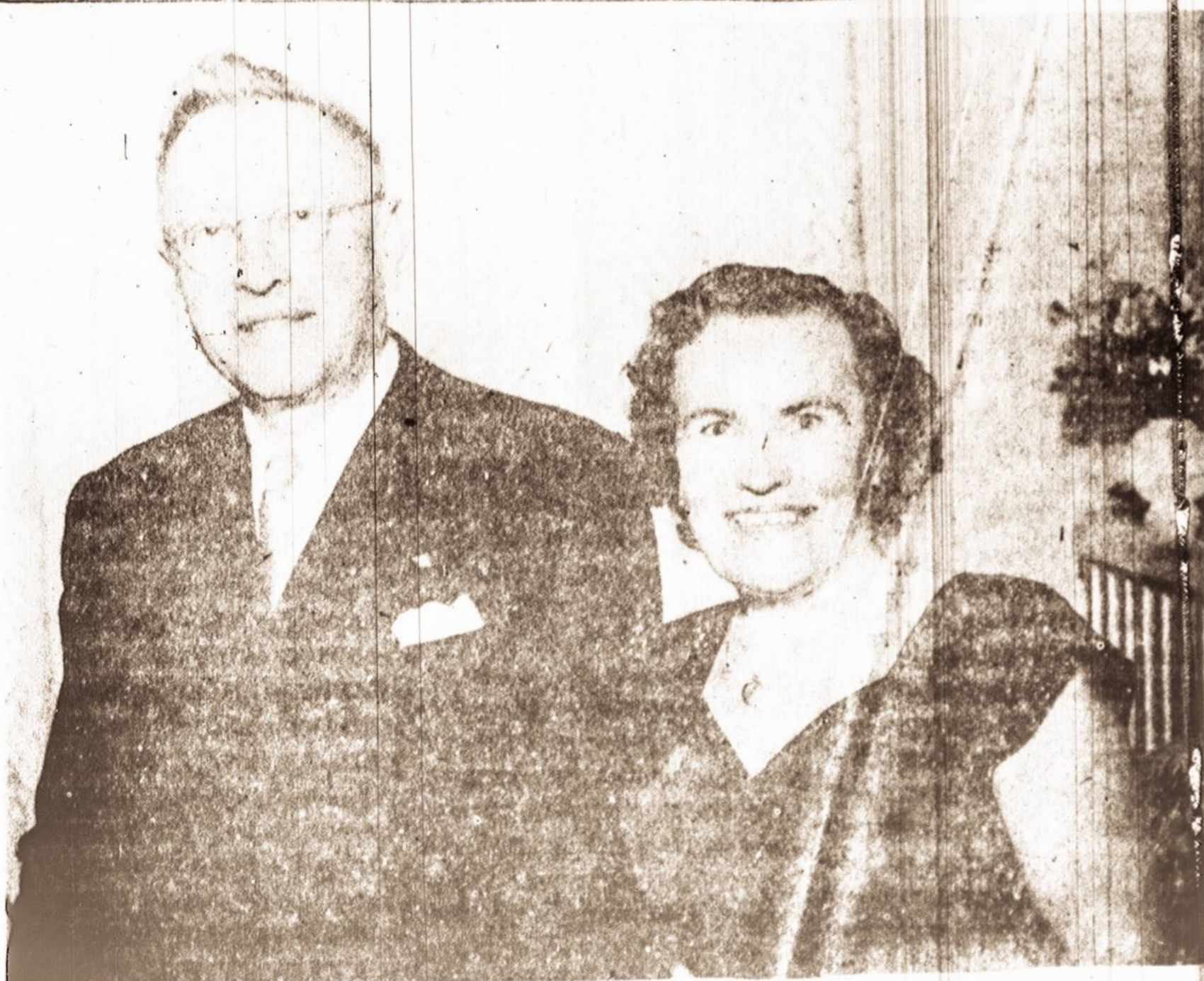
Bridgeport, Conn. - Parapijos choro metinis koncertas bus spalio 19 d., 7 val. vak. parapijos svetainėje, 443 Park Ave. Dalyvaus buvęs Vilniaus Operos solistas Stasys Liepas. Jis dainuos liaudies ir klasiškas dainas. Parapijos choras padainuos naujų dainų, bus kvartetas ir solo angliškai. Kviečiami vietos ir apylinkių lietuviai dalyvauti. Po programos bus šokiai, grojant Al. Veiverio orkestrui.

Motery Vienybės socialus susirinkimas įvyks antradienį, spalio 15 d., 8 val. vak. Damų namuose, 86-04 94th St., Woodhaven. Dobson žadėjo atsinešti naujų plokštelių, prisijusių iš Lietuvos. Bus įdomu pasiklaudyti.

KAIRĖJE: Juozas ir Antanina Bojaliai, Maspetho vienybičiai, neseniai minėję savo vedybą dviejų metų sukaktį. Abu, Juozas ir Antanina (buvusi Kišonienė) kurį laiką našlavę, dabar džiaugiasi savo laimingu, naujai sukurtu šeimos židiniu.

(Vyr. Mazelio nuotrauka)

**Nepamirškite  
atnaujinti  
prenumeratą**



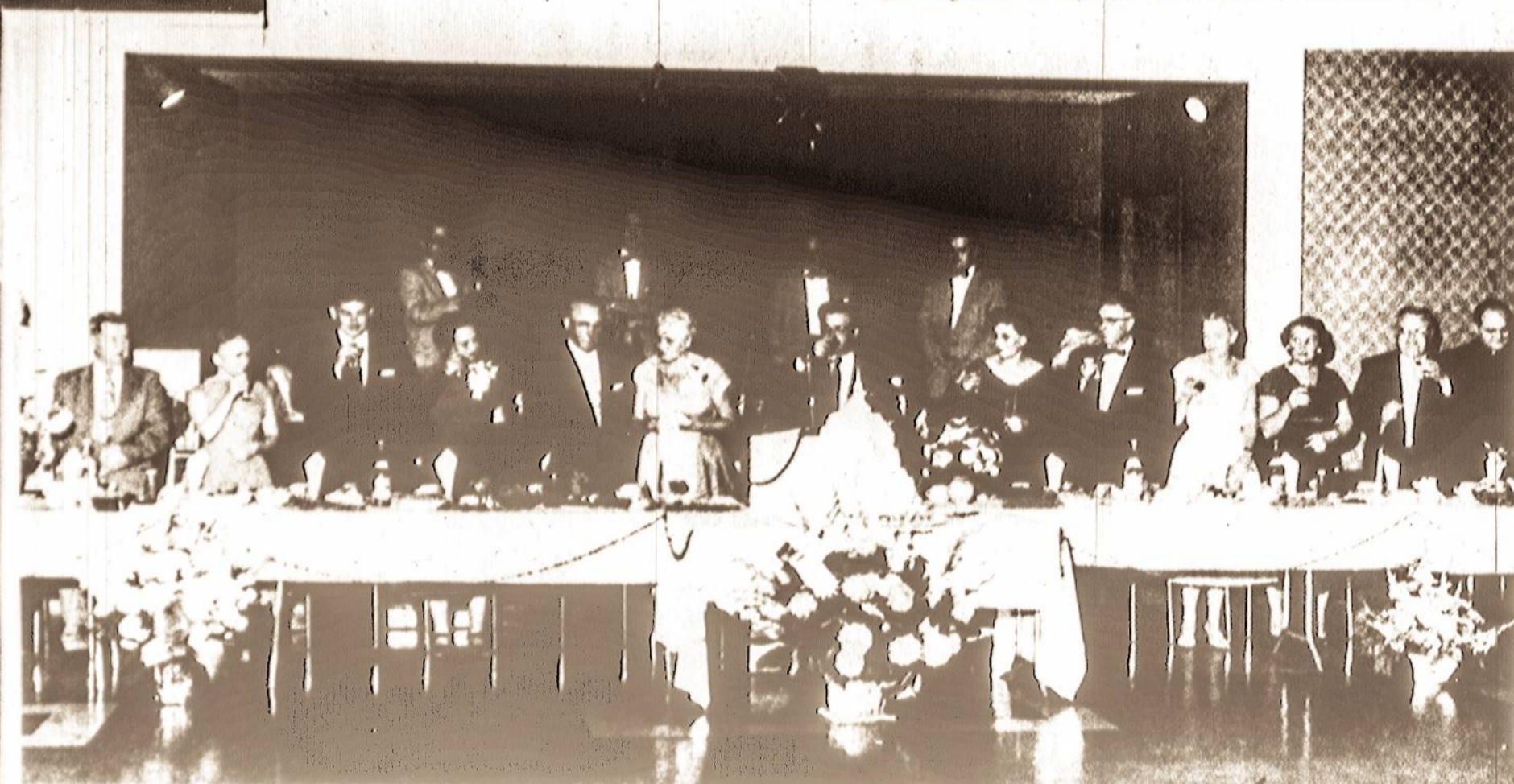




# 45 METŲ SUKAKTIS

Praeitą sekmadienį, spalio 6 d. Kearny, N. J., įvykęs Julius ir Anelės Paknių vedybų 45 metų sukakties minėjimas buvo tikras tos lietuvių bendruomenės vienybės demonstracija. Ta proga Kearny miesto meras Joseph Healy (dešinėje) paskelbė rezoliuciją. Tai buvo reta pramoga, vėta plačios visuomenės dėmesio. Joje dalyvavo svečių iš New Yorko, Philadelphijos ir kitur. Nuotraukose Paknių vedybų sukakties puota vaizduojama įvairiose fazėse. Kairiajame puslapyje: jaunavedžiai šoka, vakaro vedėjas adv. K. Paulis, Pakniai ir jų anūakai, garbės stalas, Simonas Gudas sveikina jaunavedžius, Paknių šeimyna. Dešiniajame puslapyje: meras Joseph Healy įteikia Pakniams savo rezoliuciją, kalba „piršlys“ adv. Algirdas Salvest, greta sėdi adv. Paulis su žmona, kalba A. S. Trečiokas, svečiai iš kitur. Dešinėje (kampe) publikos dalis su fotografu, padėjusiu Vienybės redaktoriui V. Gedgaudiui daryti nuotraukas, Wm. Grinevičium (dešinėje, pirmoje vietoje), „piršlys“ adv. Alg. Salvest šoka su „svočia“ Kotrina Paul, kalba Petras Velevas, puotos organizatorius ir Juozas Kralikauskas (baltame švarkė). Trijose dešiniojo puslapio nuotraukose: brooklyniečiai, Diržis, Mičiulienė, Matuliai, Karveliai ir kiti svečiai. Apačioje, dešiniajame kampe, puotos šeiminkės. Programos metu kalbėjo: klebonas kun. L. Vaicekauskas, kun. D. Pocius, Jokūbas J. Stukas, Vienybės redaktorius J. Tysliava ir kiti. Po vakarienės vyko šokiai ir tolimesnės vaišės. Pakniams buvo įteiktos dovanos. Puota vyko Kearny Lietuvių Bendruomenės Centro patalpose. Julius Paknis yra vietos lietuvių banko prezidentas ir visoje New Jersey valstybėje žinomas, nekilnojamo turto biznieriūs.

(Vienybės ir Wm. Grinevičiaus nuotraukos)







Chicagoje įvykusto Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavimo dalyviai: (pirmoje eilėje iš kairės) dr. D. Kesinaitė, dr. M. Nasvytis, dr. K. Ozelis, dr. J. Meskauskas (dvejos pavardės nežinomos) ir dr. J. Valaitis. Antroje eilėje: dr. K. Gudaitis, dr. V. Tercijonas ir dr. V. Turauskas. Paskutinėje eilėje prie prožektoriaus dr. S. Daugėla.

## KRYŽKELĖS

## A. VIENUOLIS

# NAUJAS ŽYGIS Į LIETUVĄ...

## Vytautas patarė Griežei nenusiimti kryžiuočio apsiausto

Nors visuomet ordinas rengdavo rusus į Lietuvą rudenį, kada kaimuose esti daugiau grobio, bet šis skubus žygis buvo sugalvotas ir suruoštas tam, kad per derybas su Vengrijos karaliumi Zigmanto pasiuntiniais dėl Dobrinės ir Kujavijos pirkimo nukreiptų Jogailos akis. Mat, į tas žemes turėjo pretenzijų ir lenkai. O kad Jogaila tuo pačiu pinigų neatsimokėtų kryžiuočiams, kad nepradėtų derybų su Vytautu, priskyrė kunigaikščiui ir savo žvalgą, ištikimą ordinui: didiką Marquardą von Zalcbachą, buvusį Balgos komturą. Šis nepaprastai karišku gabumų vyras kadaise kariavo Vengrijoje, kariavo Lietuvoje, buvo labai atsidavęs ordinui ir labai mėgo pinigus ir turtą. Jo dabartinio žygio į Lietuvą tikslas — ne, lietuvius nukovinti, ne jų piliis išgriauti, o kuo daugiau prisipiėsti turtą ir be didelių aukų ir nuostolių pasprukti atgal. Pagonis šis laikė lygius gyvuliams ir kariuoninko juos be pasigailėjimo. Todėl ir žygiuoti norėjo jis į pagonišką šiaurės Lietuvą Nerim ir Sventają, į dar nenunokolus kraštus. Bet Vytautas atsisakė traukti į šlaire, o kvietė į rytus. Savo užsispyrimą jis parėmė tuo, kad Vilniaus krašte jis turįs daugiau savo šalininkų ir kad jiems perėjus jo pusėn, galima būtų pasiekti net Krėvą. Marquardas von Zalcbachas nesuprato Vytauto politikos ir nusileido.

Riteris Griežė seniai pastebėjo, kad Vytautas kažką mano, bet vis dar netikėjo. Dabar, po Mozūrijos kunigaikščio brolio Henriko atėjimo ir po Ringailės vestuvių su juo, jis aiškiai pamatė, kad Vytautas kažką rengia. Kitąsyk apie tai jis tuojau būtų pranešęs didžiajam ordinui magistrui, bet dabar jautėsi taip nelaimingas, taip savo likimo parbloktas ir gyvenimo apviltas, kad niekas jam, be jo mylimos Margaritos, neberūpėjo, krintoši savo likimu ir diena ir naktį, ir vis galvojo apie prarastą laimę. Žinojo jis, kad ji su savo motina yra Astravo pily, Karibulo neįlaisveje. Dėl blogų santykių iš abiejų pusių smuku buvo tikėtis, kad kada nors galima bus ją išpirkti ar keičiantis belaisviais apsimainyti.

Į naują žygį draugė su Vytautu traukė ir jis, ir abu Knystautai ir komitaras Hermanas.

— Sviesiausias kunigaikšti, — tarė diena kartą labai nusiminusiu balsu riteris Griežė ir apsidairė aplinkui. — mes čia esame vienu dešimtyje mūsų niekas negirdi. Norėčiau būti tavo klasingas draugas, nes nesu ir slapta priešas! Kunigaikšti, patikėk manimi, tai kalba tau giminingas mano kraujas: ir tau, ir tavo žemėms gresia iš tavo bičiulių kryžiuočių didelis pavojus!

— Kaip tu drįsti taip kalbėti ir šnekiuoti mano

draugus, mano geriausius bičiulius! — subarė jį kunigaikštis Vytautas ir grasinamai susiraukė.

— Kunigaikšti, tu pirma išklausyk mane, o paskui jau teisk: jei nepatikėsi, galėsi, surakinęs mane geležimiais, kaip išdaviką, persiųsti savo draugui, didžiajam ordinui magistrui, jei patikėsi — išsigelbėsi pats ir savo žemes išgelbėsi!.. Argi tau neaišku, kunigaikšti, kam ordinas kasmet po du, po tris kartus žygiuoja į Lietuvą, degina kaimus, žudo žmones, grobia jų turtą, o pilių neima? Ar tau dar neaišku, kunigaikšti, kam ordinui taip reikalingi Žemaičiai, kodėl jis nesisavina Sūdavijos, kam jis sustiprino Veliuoną, pastatė Rittersverderį, Naujajį Gardiną, Metenburgą?! Kam pristeigė pilaičių padubysy?! Gal tau nežinoma, kad tavo draugo, didžiojo ordinio magistro, buvo įsakyta kalavijuočiams pagrobti tavo dukterį, kunigaikštę Sofiją, ir ją perduoti Skirgailai! Ir tik per apsirikimą buvo pagrobta mano širdies dama, mano numylėtoji Margarita Knystautaitė! Kunigaikšti, jei ordinas tave kada nors ir pasodins Vilniuje į didžiųjų Lietuvos kunigaikščių sostą, tai, tikėk, tik tuomet, kai Aukštaičiai bus taip nusiaubti, kaip šiandien Sūdavija. Kam tada tau bus pilys be žmonių, kaip aviliai be bičių? Kuo tu atsispirsi prieš ordiną ir kalavijuočius be savo Žemaičių? Žemaičių laukia Prūsų likimas, o Aukštaičių — Sūdavijos! Visa tai ordinio seniai numatyta!..

— Patauk, riteri, juk ir tu pats vienas tvirčiausių ordinio šulų! Tai ir tu kartu man duobe kasei?!

— Taip, kunigaikšti, prisipažįstu ir gailiuos: ligi šiol aš buvau paklusniausias ordinio tarnas, bet dabar aš prarėjęs ir išpėjau tave: tu ant bedugnės krašto.

— Tai ką tu man patarsi, riteri?

— Pirmučiausia aš patarsiu pats sau: gana ordinio jungol!.. O tu, kunigaikšti, sustabdyk šį kruviną žygį. Jei jis pasiseks, Marquardas von Zalcbachas atsisės Rittersverderį tavo vjetoje, o tave pastūmės toliau nuo Žemaičių į Metenburgą ar į Naujajį Gardiną, kad paskui ir iš ten išvytų.

— Tai kas man dabar daryti? Argi bėgti iš kryžiuočių pas lenkus ar rusus?

— Kunigaikšti, nebegundyk manęs, tu pats sau geriau patarsi: nebe dešimtį pavojų tu jau išvengei... O aš nuo šios dienos paklusniausias tavo tarnas! — Ir riteris Griežė greit nusiautė savo baltą apsiaustą su juodais kryžiais ir metė jį šalin.

Kunigaikštis kalavija pagavo jo apsiaustą ir tarė:

— Riteri, jei tu manį tarnas, tai būk paklusnus: užsivilk savo baltąjį apsiaustą!.. Dar ne metas jį nusiimti!

### Lietuviai Advokatai

**CLEMENT A. VOKET**  
(Vokietaitis)  
41-40 74th STREET  
Jackson Heights 73, N. Y.  
NEWTON 9-6620

**K. W. MICHELSON**  
87-14 111th Street  
Richmond Hill 18, N. Y.  
Virginia 6-6060

**ST. BREDIS, Jr.**  
37 Sheridan Avenue  
Brooklyn 8, N. Y.  
APplegate 7-7083

**A. J. WESLAN**  
16 Court Street  
Brooklyn, N. Y.  
TRiangle 5-6116

**A. ANDRIUŠKEVIČIUS**  
Laikrodininkas - Juvelyras  
Didelis pasirinkimas  
BRANGENYBIU  
485 Grand Street  
Brooklyn 11, N. Y.  
Tel. EVERgreen 4-2318

**ALL LANGUAGES**  
TYPEWRITER Co., Inc.  
Lietuviškos ir angliškos  
rašomosios mašinėlės  
žemiausiomis kainomis:  
Nuo \$30.00 ir t.t.



Taip pat skaičiavimo  
mašinos, mimeografai ir  
kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET  
NEW YORK 11, N. Y.  
Tel. CHelsea 3-8086

**BILL'S BAR**  
(Buv. Atletų Klubo name)  
W. OSIPPAUSKAS  
Savininkas  
Gerai gėrimai, geras maistas,  
draugiška nuotaika

168 MARCY AVENUE  
Brooklyn 11, N. Y.  
EV 4-9709

**JOSEPH DOBROW**  
Real Estate - Insurance  
NOTARY PUBLIC  
580 Grand Street  
Brooklyn 11, N. Y.  
Tel. ST 2-8862

**JOHN BALTADUONIS**  
Frankford Avenue  
C A F E  
1700 Frankford Avenue  
PHILADELPHIA, PA.

**CASINO THEATRE**  
210 F. 86th Street  
New York, N. Y.  
Nuo spalio 11 iki 17

**ROSEN IM HERBST**  
DIE FÜR TIERE LEBEN  
MOZART REIST DURCHS  
SCHWABENHAUS



## Paukštis, kuris nekrauja lizdo

## GEGUTĖ NEDARO ŽMOGUI ŽALOS

Įvairių kraštų gegutės turi savo pamėgtus paukščius, kuriems daugiausia primeta kiaušinius; dažniausiai tenka jie kalviukams, baltajai ir geltonajai kielei, nendrinukei, devynbalsėms, kareitai, liepsnelėi ir kitiems. Lietuvoje gegutės dažniausiai pasirenka baltąją kiele, rečiau kiaušukę, kalviuką. Kiekviena gegutės patelė visą savo gyvenimą deda kiaušinius į tos pačios rūšies paukščių lizdą. Galima manyti, kad ir vaikai naudojami tos pačios rūšies paukščiams, nes nuo pat mažens jie yra prie jų pripratę. Tačiau jei kokie paukščių rūšis tam tikroje apylinkėje praretėja, gegutė būna priversta dėti savo kiaušinius į kitų paukščių lizdus. Dėl to gali būti kaltos pačios gegutės, nes, gausiai kur išsikūrusios, jos gali žymiai apnaikinti vieno ar kito paukščio rūšį.

Kartais gegutė padeda kiaušinių lizdą tokio paukščio, kuris negali išmaitinti jauno gegužiuko. Jos kiaušinių yra aptikta grūdlesio paukščio lizde,

T. IVANAUSKAS

pvz., civylio ir genio. Žinoma, tokiame lizde gegužiukas turi greit nusibaigti. Panašiai atsitinka tuomet, kai gegutės nužiūrėtas lizdas paskutiniu momentu būna suardomas. Šiuo atveju kiaušinis padedamas į pirmą pasitaikiusį lizdą.

Pastaraisiais laikais pavyko nustatyti, kad gegutė, norint savo kiaušinių padėti, nebūtinai reikia atsitipti svetimame lizde. Kartais ji padeda ant žemės ir vėliau savo kiaušinių nuneša į lizdą šnape, ypač tuomet, kai svetimas lizdas yra uokse, kurio anga paprastai būna per siaura, kad įliktų. Labai svarbu, kad, dedant kiaušinius, šeimininkai dar nebūtų užperėję savųjų, nes tada jų vaikai prasikaltų pirmieji, ir jie galėtų už save jaunesnį ir mažesnį gegužiuką nuspausti.

Viena gegutė niekuomet neprimeta daugiau kiaušinių kaip vieną jau vien dėl to, kad savo kiaušinius ji deda pradienit, o

gal ir rečiau. Taigi antras kiaušinis būtų padėtas pavėluotai. Tačiau yra pasitaikę užtikti viename lizde du gegutės kiaušinius. Pasirodo, čia buvo padėjusios dvi gegutės, kiekviena savo kiaušinių. Šiuo atveju lizde atsiranda du gegužiukai, ir netrukus tarp jų užverda žiauri kova, nes jie stengiasi vienas kitą išmesti iš lizdo. Kova baigiasi tuo, kad lizde vis vien palieka tik vienas, vėliau kiaušiniai, kuris iš kiaušinio prasikaltė keliomis valandomis anksčiau.

Pasibaigus perėjimui, gegutės neišgirsti. Šiuo laiku, t. y. liepos mėnesį, senos gegutės jau iškrenda į dausus pietų link, o kartais nukrypsta šiek tiek į rytus. Jos turi persikelti Viduržemio jūrą ir pakelti aplankyti Graikijos salas, kur daug jų išmedžiojama, nes jos tuomet esti labai riebios ir tanka kepsniui. Galutinis kelionės tikslas -- tai Afrikos atogrąžos. Įdomu, kad jos keliauja nakties metu, tad, žinoma, nemato kelio ir negali vadovautis anksčiau išgytu patyrimu. Tą kelionę jos atlieka tyliai, be jokio garso, todėl negali palaikyti tarp savęs ryšio. Jaunos gegutės užtrunka pas mus ilgiau, net iki rugsėjo mėnesio antros pusės. Kol jų globėjai jas lesina, kartais galima išgirsti jas silpnai cypaujant, tarsi sakan "si", bet vėliau jos laikosi labai tyliai. Rugsėjo mėnesio antroje pusėje jaunos gegutės iškeliauja ten, kur ir jų tėvai. Kai kas gali atrodyti, kad jaunieji paukščiams kelioms į dausus turėtų vadovauti seniai, bet iš šio pavyzdžio mes matome, kad taip nėra, nes jaunos gegutės iškeliauja vienos sau, ir gal

tuo momentu jų tėvai jau būna pasiekę kelionės tikslą.

Ne tik šis faktas, bet ir daugybė kitų įrodo, kad paukščių traukimas į dausus toli gražu nėra sąmoningas veiksmas. Tai vien tik nevalingas, instinktyvus aktas. Kadangi daugelis paukščių atlieka tą kelionę nakties metu, galima manyti, kad jie turi kažkokį ypatingą krypties jautimą.

Kaip matome, gegutė yra gana nepatras paukštis. Nors seniai buvo aišku, kad jauna gegužiuką išmaitina svetimi paukšteliai, tačiau nebuvo tiksliai žinoma, kaip tarsi įvyksta. Net ir tokie žymūs paukščių žinovai, kaip Naumanas, netikėjo, kad vos tik prasikaltęs paukščius galėtų išmesti iš lizdo šalia jo gulintį kiaušinius arba kitus paukščius. Tokius faktus minėtas gamtininkas vadino pasakomis. Senesnių laikų gamtininkai nenorėjo tikėti, kad vos kelių valandų amžiaus paukštelis, -- dar aklas ir kurčias, nes ne tik būna suaugę jo vokai, bet ir ausų lاندos dar užakusios, -- kad toks jaunas padarėlis turėtų tiek proto ir tiek pasiryžimo. Tie faktai vis dėlto yra tikri; juos nesunku pamatyti, o pastaraisiais laikais jie buvo net ne kartą nufilmuoti ir įdomi viešai.

Seni gamtininkai klydo, sudėtiną gegužiuko veiksmą aiškindami jo protu. Iš tikrųjų šis veiksmas su protu neturi nieko bendro, jis yra toks pat nesąmoningas, kaip tik ką gimusio kūdikio ieškojimas maisto. Tokie veiksmai vadinami refleksais. Ši gegužiuko refleksą nesunku pademonstruoti: jam vienam esant reikia padėti į lizdą kiaušinėlių -- jis tuoj palenda po juo ir ištira pro lizdo kraštą. Lygiai taip pat siegia jis padėjus šalia ne kiaušinių, o akmenuką ar šlaip kokį daiktą, nors tie daiktai negali būti jam pavojingi.

Jeigu paukščiai vadovautųsi protu, jų gegutė negalėtų prigauti, nes argi jiems būtų sunku užkapti atsiradusį jų lizde svetimą pamestinuką ir jį išmesti.

Kartais primesto gegužiuko darbas būna pasibaigęs: jo išmesti iš lizdo paukšteliai savo nagais išvelia į lizdo plaušus ir lieka kaboti jo išorėje negyvi ir sustingę, o pačiame lizde tupi, stropiai sildydama gegužiuką, tikroji jų motina. Ji vadovauja si vien perėjimo refleksu, kuris šiuo momentu yra jai stipresnis už viską. O jeigu ji būtų šiek tiek protingesnė, ji turėtų gegužiuką išmesti ir į lizdą sukelti savo tikruosius vaikus. Bet ji nejaučia skriaudos, ji per, jos fiziologinis poreikis yra patenkiamas. Tą patį galima pasakyti apie jos pasitenkinimą ir lesinant vaiką: ji lesina, nors tai būna ir gegužiukas.

Taigi žmogaus pasipiktinimas gegute yra nepagrįstas, bet lygiai yra nepagrįstas ir žmogaus pasigėrėjimo jausmas, kai paukštis krauja lizdą savo būsimiems vaikams, arba "atsidėjus" per, arba su "pasilaikymu" lesina ir gina savo mažylis. Jis kitaip negali elgtis, nes taip daryti jį verčia tam tikra fiziologinė jo kūno būklė. Tokią būklę nesunku anaikinti:

anči kaimo šeimininkės gerai žino, kad, išmaudžius šaltame vandenyje perekslę vištą, nesunku išvaryti iš jos galvos visą meilę savo kiaušiniams ir būsimiems vaikams.

Nereikia taip pat manyti, kad gegutė daro žmogui žalos, prazudydama kelis smulkius ir žmogui naudingus paukščius. Užaugusi gegutė, būdama be galo šėdri, suleisa ne mažiau žalingų vikšrų ir kitokių vabzdžių, kaip trys ar keturios jos iš lizdo išmestos kielės.

\* Iš Washingtono pranešama, kad pradėjo veikti pirmoji telefono kabelių sistema nutiesta per Ramųjį vandenyną nuo Amerikos į Havajus. Ją sudaro du kabeliai, kurių vienas neša balsus į rytus, kitas į vakarus, ir kuriais vienu kartu gali vykti 36 pasikalbėjimai. Kabeliai papildys iki šiol veikusią radijo telefono tarnybą. Nutiestoji kabelio sistema yra ilgiausia ir giliausia pasaulyje, kaštavusi 27 milijonus dolerių.

\* Jungtinių Tautų politinė komisija šią savaitę pradeda svarstyti nusiginklavimo problemą.

## KELIONĖS Į EUROPA

pagal Jūsų ASMENIŠKUS pageldavimus

Keleivių patogumui parduodamos smulkiai planuotos ir iš anksto apmokėtos kelionės į EUROPA bei kitas pasaulio dalis. Į jas įeina:

- \* Laivokartės, orlaiviu bei gelžkelių bilietai
- \* Viešbučių užsakymai ir nakvynės (įskaitant pusryčius)
- \* Sutikimai ir pervežimai mašina iš aerodromų bei stočių į viešbučius ir atgal
- \* Istorinių vietų lankymai
- \* Privačių automobilių nuomavimai ir t. t.

Laivokartės, orlaivių bei gelžkelių bilietai parduodami taip pat atskirai! Mes patariame ir informuojame!

Prašome lankytis ar kreiptis lietuviškai raštu arba telefonu (MU 7-4707) pas p. GETLINGA, buv. Tarptautinės Miegamųjų Vagonų Bendrovės (WAGONS LITS) Vedėją Kaune.

Biuro adresas: WORLD INCLUSIVE TOUR SERVICE, INC. (Room 803). 141 East 44th St., New York 17, N. Y.

DĖMESIO!

NAUJA ĮSTAIGA  
(Licensed by USSR)

DĖMESIO!

## GENERAL PARCEL &amp; TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th ST., NEW YORK 11, N. Y. Tel. CHELSEA 3-2583

PRIIMA SIUNTINIUS Į SSSR, LIETUVĄ, ESTIJĄ, LATVIJĄ, UKRAINĄ, GUDIJĄ, BUKOVINĄ, ARMENIJĄ, IR KITAS RESPUBLIKAS SOVIETŲ SAJUNGOJE

Pakietai pristatomi asmeniškai, paštu, arba kitais klientui patogiais būdais. Siuntiniai supakuojami ir tuojau išsiunčiami. Po poros dienų siuntėjas gauna oficialų pašto įstaiigos pakvitavimą. UŽMIESCIO KLIENTAI GALI BŪTI TIKRI GREITU MŪSŲ DĖMESIU GAVĘ JŪSŲ PAKIETĄ, MES PRISIUNČIAME SAVO KAINARAŠTĮ GRĮŽTANČIU PAŠTU.

SVARBU! VISOS SIUNTIMO IŠLAIDOS, ĮSKAITANT MUTĄ, SUMOKAMA ČIA

JŪSŲ GIMINĖS IR DRAUGAI GAUS SIUNTINIUS NEMOKAMAI. MŪSŲ KLIENTŲ PATOGUMUI, MES PARDUODAME ĮVAIRIUS GAMINIUS: ODĄ BATAMS, AULINIUS BATUS, PUSBAČIUS, ĮVAIRIUS LAIKRODŽIUS, VAIKŲ DRABUŽIUS, NOSINES, ŠALIKUS IR KITOKIUS AUKŠTOS KOKYBĖS DALYKUS PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

PRAŠYKITE MŪSŲ KAINARAŠTĮ

PRADŽIUGINKITE SAVO GIMINĖS, NUSIŪSDAMI DOVANŲ SIUNTINI PRIES KALĖDAS. GREITAS IŠSIUNTIMAS IR PRISTATYMAS GARANTUOTAS.

MŪSŲ ŠŪKIS: SPECIALUS DĖMESYS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS KIEKVIENAM.

ATDARA KASDIEN NUO 9 VAL. RYTO IKI 6 V. V. SEKMADIENI NUO 9 V. R. IKI 4 V. V.

GENERAL PARCEL YRA GAVĖS IŠ INTURISTO MASKVOJE  
OFICIALŲ LEIDIMĄ TIESIOGINIAM SIUNTINIŲ SIUNTIMUL

ATSIMINKITE, KAD VOS PORA SAVAIČIŲ BELIKO JŪSŲ PAKIETAMS PRISTATYTI PRIES KALĖDAS.

STATEMENT REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code Section 233) SHOWING THE OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION OF VIENYBE published weekly at Brooklyn, N. Y. for October 1, 1957.

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Juozas Tyšliava, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Editor Juozas Tyšliava, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Managing Editor Vytautas Gedgaudas, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Business manager Valerie Tyšliava, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

2. The owner is: (If owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual member, must be given.)  
Juozas Tyšliava, 412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

3. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. Paragraphs 2 and 3 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting; also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner.

5. The average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above was: (This information is required from daily, weekly, semi-weekly, and tri-weekly newspapers only). 7,300.

JUOZAS TYŠLIAVA  
Signature of editor and publisher  
Sworn to and subscribed before me this 1st day of October, 1957.  
ABRAHAM H. KAPLAN  
Notary Public State of New York  
No. 24-7156200. Qualified in Kings County. Term Expires March 30, 1958.



## Bankietas SLA Prezidentui Povilui P. Dargiui pagerbti

Pittsburgh Pa - Savo veiklumu Pittsburghe ypatingai pasižymi lietuviai biznieri, susiorganizavę Liet. Valžbos Butą. Ši organizacija priside-

da prie visų lietuviškų darbų ir savo aukomis visada paremia liet. tautinius darbus. Jie kviečia žymius kalbėtojus iš lietuvių ir amerikiečių tarpo. Rengia bankietus, parengimus užsitarnavusiems asmenims ir tinkamai juos pagerbia. Savo laiku jie yra surengę pagerbimo pokylius buvusiame Lietuvos Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai, Lietuvos atstovams Amerikoje, Liet. Valžbos Buto Centro prez. A. Rudžiui ir ellei kitų garbingų lietuvių.

Šiais metais Lietuvos Valžbos Butas tokį pagerbimo bankietą rengia mūsų nenuilstančiam lietuviui patrijotui, SLA prezidentui Povilui P. Dargiui pagerbti. Dargis yra Valžbos Būto veikliausias narys, mūsų skyriaus sekretorius, Valžbos Buto Centro direktorius ir kuris virš 25 metus veda lietuvišką radijo programą iš WPIT stoties.

Bankietas įvyksta sekmdienį, lapkričio 3 dieną, 5:30 val. vak. puošniame Sherwyn viešbuty, Wood Street, Pittsburgh. Bankiete kalbės Pittsburgho meras David L. Lawrence, eilė teisėjų ir SLA sekretorius dr. M. J. Vinikas. Be to, dainuos žymi solistė Julija Andrillonytė. Po vakarienės bus šoklai, grojant didžiuliam orkestrui.

Visi lietuviai esate kviečiami dalyvauti.

**Alexandras Savolskis**  
Lietuvių Valžbos Buto  
Prezidentas

Rudens pramogoms ir, apskritai, kultūrinei veiklai atgijus, nepamirškite vienos pareigos: atnaujinkite savo numeratą.

### DOVANŲ SIUNTINIAI I LIETUVĄ

#### SKUBIAI PRISTATOME Pilnai garantuojame

SPECIALUS!!!  
10 svarų cukraus ir  
10 svarų taukų \$20.00  
CARE \$25.00

1 sv. kavos pupelių  
1000 gr. rukyto Bacon  
1 sv. razinkų  
500 gr. sūrio (40%rieb.)  
10 pakelių Chesterfield cig.  
1000 gr. salami  
200 gr. Ceylono arbatos

#### SUDĖTINIS SIUNTINYS \$62.00

3/4 jardo vilnonės medžiagos vyriškam kostiumui  
2 1/2 jardo pamusalių  
3 jardai vilnonės medžiagos moteriškam kostiumui ar suknelei  
4 jardai spausdintos medžiagos suknelei  
30 guzikų  
6 seivos siūlų  
1 pak. adatų  
Visi daiktai geriausios rūšies ir anglų gamybos. Tie siuntiniai su nurodyta kaina apmokėti muitu ir gavėjas nieko neturi mokėti.

#### SVARBU!!!

Vartoti daiktai daugiau neįsileidžiami. Mes primame jūsų supakuotus siuntinius su naujais drabužiais ir tekstilėmis. Mes taip pat siunčiame vaistus oro paštu.

Prašome reikalauti mūsų kainoraščių.

#### GRAMERCY SHIPPING COMPANY

118 East 28th Street  
New York 16, N. Y.  
Tel. MU 9-0598

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6, sešad. 10 - 1.

### PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIŪSTI I SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR KITUS KRAŠTUS YRA PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.  
Tel.: Ingersol 7-7272, Ingersol 7-6465

Mes nesūlome mūsų klientams brangias dovanas. Mūsų dovana tai pirmos klasės patarnavimas ir skubus siuntinių pristatymas.

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS GAVEJO PARAŠU.

#### PRIĖMIMO PUNKTAS

NEW YORK CITY, 78 Second Ave. Tel. ORchard 4-1540  
MŪSŲ SKYRIAI:

DETROIT 12, MICH. 11601 Jos Campau Ave.	TOwnsend 8-0298
HARTFORD, CONN., 651 Albany Avenue	CHApel 7-5164
LOS ANGELES, CAL., 121 S. Vermont Ave.	DUNkirk 5-6550
PHILADELPHIA 23, PA. 832 North 7th Street	WA 3-1747
CHICAGO, ILLINOIS, 3741 W. 26th Street,	CR 7-2126
NEWARK, NEW JERSEY, 263 Market Street,	MA 2-6937

#### HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms  
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.  
Telefonas: EVergreen 4-9737

#### M. AND Z. COLLISION WORKS JULIUS MALDŪTIS

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.  
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

## Pavergtos Tautos...

*Tiesinys iš 3 psl.*

Bet politikoje nevisada esą vadovaujama logika. JT kaikurie nariai Maskvos labai biją. Laisvasis pasaulis pirmiausia turį atsikratyti Maskvos baimės. Daugeliu atžvilgiu laisvasis pasaulis esąs stipresnis už Sov. Sąjungą ir tą savo stiprumą turį išnaudoti savo santykiuose su Sov. Sąjunga. Tas nereiškią karo, bet politinę akciją. Turime sudaryti tarptautinę organizaciją kovai su sovietiniu kolonizmu. Visi Kremliaus vergai esą laisvojo pasaulio sąjungininkai. Visi Kremliaus talkininkai esą laisvojo pasaulio priešai. Neturime turėti iliuzijų nei dėl Tito, nei dėl Gomulkos. Turime veikti bendromis jėgomis vieningai sovietų pavergtieji ir laisvieji.

Laisvosios Europos oficialių žmonių dalyvavimas PJT Seime rodo ne tik Europos solidarumą pavergtiesiems, bet ir įvertinimą pačios PJT organizacijos.

WHITE'S DRUG, INC.  
Mes siunčiame įvairius  
vaistus jūsų giminėms I  
Lietuvą  
29 MILLBURY STREET  
WORCESTER, MASS.  
PL 4-0110

## CONCORD STAMP

79 Warren Street, New York 7, N. Y.  
BE. 3-6828

### INGRAVED BAKELITE DESK SIGNS

- NEW ACCOUNTS
- INFORMATION
- RECEPTIONIST
- DEPOSIT REQUIRED
- DESK CLERK
- INDIVIDUAL NAMES, etc

\$ 4.50

NEW ACCOUNTS

## LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

### JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY  
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.  
Telefonas: DEwey 4-5136

### CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)  
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.  
Telefonas: POplar 5-4110

## LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI



JONAS ANDRULIS  
Michigan Farm Cheese, Inc.  
Fountain, Michigan

PETRAS LISAIUSKAS  
64-09 Clinton Avenue  
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY  
131 Insee Place  
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą PETRĄ LISAIUSKĄ, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087





**PARK FLORIST**  
MATTHEW MAZEIKA,  
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet  
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE  
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.  
Tel. Virginia 9-3112



**REPUBLIC WINE  
& LIQUOR STORE**

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI  
322 UNION AVENUE  
BROOKLYN 11, N. Y.  
Telefonas: EVergreen 7-2089

**SCHUYLER SAVINGS  
and  
LOAN ASSOCIATION**  
of Kearny, N. J.  
IŠTEIGTA 1924 m.  
Julius Paknis, President  
George Katilus, Vice-pres.  
Peter W. Velevas, Ex. Mgr.  
Joseph M. Belza, Treasurer  
Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y  
24 Davis Avenue  
KEARNY, NEW JERSEY

Atdara kasdien, išskyrus šė-  
tadienius ir šventadienius, nuo  
10 v. r. iki 3 v. p. p. Penkta-  
dienių vakarais nuo 6 iki 8:30.

MOKAMA 3  
Kapitalas \$1,600,000



**TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS**  
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA  
Telefonas: POplar 5-9785

**LIETUVIŠKI SŪRIAI**

Lietuviški sūriai, gaminami Michigano valstybėje  
yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:

Petro Lissausko krautuvėje taip pat galite gauti lietaviš-  
kos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų  
desių ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.

Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LIŠAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.  
(Prieš Maspetho Lietuvių baznyčia) Tel. TW 4-8087

Pajamų mokesčių, buhalterijos ir apdraudos  
reikalais kreiptis į --- FRANK DIMAS

764 CYPRESS AVENUE RIDGEWOOD 27, N. Y.  
(Du blokai nuo Myrtle Ave. stoties, Canarsie line)

Atdara kasd. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Sest. nuo 10 r. iki 6 v.v.  
Telefonai: EV 1-4774, MI 2-4076

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

**ROBERT F. NARK**

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. 700 Caroline Ave.  
N. Valley Stream, N. Y.  
MAin 4-6400 Valley Stream 5-0783

LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

**LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS**

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams prie-  
namomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kaino-  
mis. Lietuviški maisto gaminiai.

Patriotiniu organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai.  
Visais reikalais kreiptis į klubo vedėja V. E. MIKALAUSKA.

280 UNION AVE BROOKLYN, N. Y.  
Telefonas: EVergreen 4-9672

**LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**

**JUOZAS GARŠVA**

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.  
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

**STEPHEN AROMISKIS**

(ARMAKAUSKAS)  
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.  
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

**MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME**

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON  
Direktorius Reikalų Vedejas  
860 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.  
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

**SHALINS FUNERAL HOME**

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS  
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.  
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

**AUGUST P. GUSTAS, Inc.**

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas  
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.  
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

**ROGERS FUNERAL HOME**

P. RADZEVICIUS, Direktorius  
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.  
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius  
įvairiems reikalams.

Draudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių  
dokumentų tvirtinimui, kreiptis į  
**JUOŽĄ ANDRIUSĮ**

GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC  
Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami doku-  
mentai ir atliekami visu rusių draudimai: gyvybes, namų,  
baldu, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.  
Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir  
patogesnių salių kaip

**GRAND PARADISE**

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius  
-- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --

J. WEINSTEIN, Reikalų Vedejas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.  
Telefonas: EVergreen 7-1123

**WINTER GARDEN TAVERN, Inc.**

BARAS- RESTORANAS \* VYTAUTAS BELECKAS, Sav.  
Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams.

1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y.  
(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewode) Tel. EV 2-9586

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

**RAY'S LIQUOR STORE**

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.  
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.

103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.  
Telefonas: Virginia 3-3544

**BARAS IR RESTORANAS**

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.  
Telefonas: EVergreen 4-9533

**NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS**

Portreto, šėlmos, vaikų, įvairių progų - vestuvių,  
krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų,  
Jums geromis sąlygomis padarys

VYTAUTAS MAZELIS  
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.  
Tel. HY 7-4677

**TONIKAS VIDURIAMS**



Cia yra nami-  
nė gyduolė: mi-  
šinys šaknų, žo-  
lių ir sėklių. Ji  
vartojama arba  
tos formoje nuo  
šių ligų: skil-  
vio nevirškini-  
mo, inkstų (kidneys), odos  
išbėrimo, gerklės užklimimo,  
plaučių uždegimo, vidurių  
luosavimo, puslės ligų, šir-  
dies supykimo, šturpullavi-  
mo, peršalimo, dieglių, reu-  
matizmo, bronchito, rožės,  
riemens deginimo, galvos  
skaudėjimo, sąnarių gėlimo,  
ir nuo daugelio kitų vidurių  
ligų. Šios arbatos svaras  
kainuoja \$4.00.

ALEXANDER'S CO.  
414 Broadway  
South Boston 27, Mass.

**J. Markiewicz**

AND SONS, INC.  
Laidotuvių Direktoriai  
15 TRUMBULL STREET  
New Haven, Connecticut  
Telefonas: LOcust 2-9229

**KARLONAS**

FUNERAL HOME  
Lietuviams tarnauja dau-  
giau kaip 20 metų.

280 CHESNUT STREET  
New Britain, Connecticut  
Telefonas: 9-1181

**ŠAUTUVAI**

Kas tik medžioklės spor-  
tui reikalinga, yra gau-  
nama mūsų krautuvėje.  
Mēs parūpiname leidi-  
mus. Taip pat siunčiame  
šautuvus į Europą.



146 Park Row  
New York 7, N. Y.  
Tel. REctor 2-0231

GERIAUSIAS

**INSURANCE ir REAL ESTATE**

PATARNAVIMAS PAS

**ORMAN & MICHELSON**

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800



# VIENYBĖ

**J. Olšauskas**, Brooklyniečio Leonardo Rallo lydimas, lankėsi Vienybės redakcijoje. Artistas buvo atvykęs iš Amsterdamo dalyvauti Angelių Karalienės parapijos parengimo programoje.

**Vladas Jankus**, ilgametis Vienybės skaitytojas, spalio 13 d. su žmona išvyksta į Hollywood, Florida, kur žada apsigyventi. Savo biznį Long Islande Jankai pardavė.

**T. Penikienė** išvyko į Detroitą aplankyti savo sesers ir svogerio Duncijų, neseniai susilaukusių dukrelės. Dunciai yra Vienybės skaitytojai.

**Jieva Naujokienė** su dukteriais Adele ir sūnum Klemensu praleido atostogas Vermont, New Hampshire ir Maine valstybėse.

**Viktoro Vizgirdos** dailės darbų parodą studentai santarčiai rengia spalio 26 - 27 Tautininkų Namuose, 484 E. 4th Street, S. Bostone.

**Kl. Čirbulėnas** su žmona Albina, Vienybės skaitytojai ir jos bičiuliai Brockton, Mass., neseniai minėjo savo vedybų 15 metų sukaktį. Puota įvyko Nevierių bute, S. Bostone.

**J. Antanaitis**, Vienybės bendradarbis Clevelande, lankėsi Waterbury, taip pat New Yorke, pasimatydamas su artimaisiais, draugais bei pažįstamais.

**Kun. J. J. Zitūs**, lietuvių tautinės bažnyčios klebonas Philadelphijoje, ilgametis Vienybės skaitytojas, mirė spalio 6 d. Liko brolis Antanas Chicagoje. Laidotuvėmis įvyks tanciomis šį penktadienį, rūpinasi J. Kavaliauskas.

**Dr. A. Trimakas**, Vliko pirmininkas, neseniai grįžęs iš Pietų Amerikos, praeitą antradienį Baltijos Laisvės Namuose New Yorke padarė pranešimą spaudos atstovams.

**Adolfas Bachas**, BALFO direktorius, žinomas Philadelphijos lietuvių veikėjas ir bizniūrus, atvykęs į Balfos centro valdybos susirinkimą, aplanke ir Vienybės įstaigą.

## PRASO ATSILIEPTI

Pajieškomi Juozas Kunevičius ir jo žmona Liza. J. Kunevičius yra baigęs Kauno Aukštesniąją Technikos mokyklą apie 1937 metus, nuolatos gyveno Kaune ir kurį laiką Klaipėdoje. Jis pats ar žinantieji apie jį prašomi pranešti: B. Ruikys, 8 Mitchell Ave., New Brunswick, N. J.

## SKAUTŲ VAKARAS

Seštadienį, spalio 12 d. 6 val. vak. Apreiškimo par. salėje N. Y. skautų tėvų-rėmėjų k-tas rengia vakarą su įdomia programa. Veiks valgių ir gėrimų bufetas.

## NAUJA NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA

Praeitą antradienį, spalio 8 d., Atletų Klubo patalpose įvyko antras metinis New Yorko Lietuvių Tarybos susirinkimas, kuriame pagaliau buvo išrinkta valdyba. Mat, praeitame susirinkime buvo kilusios diskusijos dėl vieno socialdemokratų grupės nario dalyvavimo Taryboje. Tų diskusijų eigoje iš kito socialdemokratų atstovo buvo paleista užgauliojančių žodžių tautininkų grupės adresu. Dėl to šiame susirinkime buvo pareikšta apgailestavimo netik iš pačių socialdemokratų, bet ir iš katalikų bei sandariečių pusės. Bet trys tautinės grupės atstovai tuo nepasitenkino ir nutarė laikinai iš Tarybos pasitraukti.

Susirinkime dalyvavusieji tautinės minties savitraščio Vienybės atstovai, J. Tysliava ir V. Gedgudas, nutarė Taryboje pasilikti. Tysliava savo kalboje pareiškė, kad akivaizdoje besitartinančio Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimo, visos keturios patriotinės lietuvių grupės ypač turėtų būti vieningos ir nuolaidžios viena kitai. Anot jo, New Yorko Lietuvių Tarybos tikslas turi būti statomas aukščiau už pavienių asmenų arba grupių ambicijas.

Į New Yorko Lietuvių Tarybos valdybą ateinantiems metams iš-

rinkti šie asmenys: J. Tysliava, adv. S. Briedis, P. Montvila, St. Aušrota, A. Ošlapas, A. Kynastas, V. Michelsonas ir J. Šlepetys. Nariai: B. Spudienė, A. Žilinskas, A. Varnas, dr. A. Skėrys, V. Stasiukynas ir V. Gedgudas.

## Kas daryti susirgus gripu

Gydytojų teigimu pradant sirgti gripu „flu“ pasirodo ligos tokios žymės:

- 1) Ligoniu džiūsta gerklė,
- 2) Pradedama skaudėti kojų ir nugaros raumenis,
- 3) Pakyla temperatūra ir prisideda kosulys,
- 4) Jaučiamas bendras silpnumas.

Kūno temperatūra pakyla iki 101-102 laipsnių, sunkiais atvejais – iki 104 laipsnių. Pakilusi temperatūra laikosi nuo 24 iki 48 valandų.

Ligoniu geriau gydytis namuose nei ligoninėje. Sergant reikia gulėti lovoje, maitintis lengvais valgiais ir gerti daug skysčių. Karščiui arba temperatūrai sumažinti reikia vartoti aspriną. Bet jei temperatūra laikosi ilgiau kaip dvi dienas, tada reikia kreiptis į savo gydytoją.

Jei savo gydytojo negalima gauti, tada galima kreiptis į sveikatos įstaigų būdincius daktarus šiais telefonais:

Brooklyn: PR 1-1800  
Queens: BO 8-7300  
Manhattan: TR 9-1000  
Bronx: CY 3-1100  
Staten Island: GI 7-3311

Gavus iš gydytojo nurodymus, kaip laikytis ligoniui, reikalui esant, reikia kreiptis į lankančius ligonius slauges šiais telefonais ir adresais:



Brooklyno lietuviškos šokėjos, praeitą sekmadienį dalyvavusios tautinių grupių pasirodyme, įvykusiame Mayflower II laive, New Yorko prieplaukoje. Už jų stovi to laivo įgulos narys, tradiciniuose pilgrimų drabužiuose.

(Vienybės nuotrauka)

## Lietuvių balsuotojų dėmesiui

Manhattan, 107 E. 70 Street, tel. LE 5-1100.

Brooklyne, 138 S. Oxford St., tel. ST 3-7420.

Staten Island, 61 Stuyvesant Place, tel. GI 2-8480.

APAČIOJE: Hulan Jack, Manhattano srities prezidentas, kalba tautinių grupių pasirodyme, Mayflower II laive, praeitą sekmadienį. Publikoje (pirmoje eilėje) Vienybės redaktorius J. Tysliava, M. Varnas, New-Yorko Lietuvių Demokratų Klubo pirmininkas. Toliau (kairėje) matomas J. Audėnas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys.

(Vienybės nuotrauka)

New Yorko Lietuvių Demokratų Komiteto pirmininkas Antanas Varnas ragina lietuvius gausiai registruotis bal savimui:

Balsavimo registracija artinasi prie galo. Registracijai pagreitinti ir palengvinti, atidaryti 4615 registravimosi punktai.

Registracija vyksta vakarais nuo 5:30 iki 10:30 val. ir paskutinę registracijos dieną, spalio 12, nuo 7 val. ryte iki 10:30 val. vak. Dabartinis registravimas bus nuolatinis ir liks visiems atities balsavimams, jei nebent balsuotojas pakeistų pavarde, gyvenamą vietą, ar dviejų balsavimo metų laike nebalsojęs. Naturalizuotiems piliečiams padaryti palengvinimai registruojantis, ir tie kurie jau yra balsavę, neprivalo atsinešti naturalizacijos dokumentų. Dokumentai reikalingi tik pirmą kartą balsuojant. Apie vietinės registracijos būstinės žinias galima gauti iš sekančių apylinkių centrų: Manhattan – 80 Varick St. (Canal 6-2500); Bronx 1780 Grand Concourse (TRemont 8-1186); Brooklyn – Room 600 Municipal Building (TRiangle 5-7100); Queens – Blvd. (BOulevard 8-5000); Richmond – Room 313 Borough Hall (SAint George 7-1955).

## PARDUODAMA

Williamsburge - Brooklyne 42 butų murinis namas su sildymu. Grynais imokėti tik \$8000. Kita išsimokėjimui geromis sąlygomis. Metinių pajamų \$17000. Išmokėjus skolų ratas, nuosimčius ir visas kitas išlaidas, lieka labai didelis pelnas. Kreiptis: Brokeris JUOZAS GRABAU, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-7524.

